

ጽ 2

ካብ
ዘርያ
ዓለም

ጽ 3

ሻለንታይን ደይ

ጽ 4

ልዕሊ ሰለሰተ አዕሩኽ

ጽ 6

ዕድመ
ናይቲ
አንበሳ

ጽ 7

‘ኤርትራዊ ዱንጋ’

ፕረዚደንት ኢሳይያስ አፈወርቁ ትማሌ 10 ለካቲት፡ ገዢው ስሜት ለፍቅሩ እብ ሓወልቲ ሰውነት ባዕድ አክሊል ዕንባባ አንበሩ።

እብቲ እብ ስታት ምህ ገዢዮታ ስላርነት ብሆ ህዝቢ ማር ንደሞክራሲ ናትሕን - ጸሓፊቲ ማር እቶ አልኦሚን መሓመድ-ሰይድ ብሆ ማህበራ ምክልኻል - ጠቅላላ ሓሊቃ ስታ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ጀራል ልሊጸሰ ወልደሃውሃኑ ብሆ ምህደኤ - ፕረዚደንት ማህበር ወደዘር ተኸኦ ተሰፊሞኡል ብሆ ምህንዳር ዘባ ሰሜዊ ቀይሕ ባሕሪ - ዋና አዲራ ስራሕ ናይቲ ዘባ እቶ ክብሮም ማህደሞኡል ብሆ ምህንዳር ከተማ ባዕድ ድሜ አመሓዳሪታ ከተማ እቶ ሃይለ አሰናዳ አክሊል ዕንባባ አንበሩም።

“ፈንቅል ብራት ሓርት” ብዘበል ቲማ 9 ለካቲት ብሆሚ ገዢዮታ መደቡ ገዢ መበል 28 ዓመት ስርሓት ፈንቅል ብዘራላዊ ስፕርታውን ባላውን መደብራታት፡ ምርኢት አልባነት ስላዊ ምርኢት ኮሚቴ ምክትብ-ሰላላ ባሕሪ-ብዘተራላው ምርኢት ቃላይ መራኽቡን ጀላቡ ብብሪ ደምቀት ይቆጽል ከማላ፡ ልራኻት ኤሪና ተበርካቢ።

ትማሌ 10 ለካቲት እብ ስታት

ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣብ ሓወልቲ ሰማእታት ባዕድ አክሊል ዕንባባ አንበሩ

ሰ/አክሊል ዘርኢገጢ

ድሕሪ ቀትሪ እብ ዝቆጸሩን ሓላውን ሰብ ስላርነት መደብራታት ማርን ከምኡውን ንጋድያን ሃርቲ ከተማ ባዕድን እብ

ዝረገሙሉ ስላርነት፡ አመሓዳሪ ከተማ ባዕድ እቶ ሃይለ አሰናዳ እብ ዘርኦም ቃል ወደባቲ ከተማ ባዕድ ብዘተራላው

ብክብርታት ሕብረተሰብም ክመላሉን ክፍሕ ስታሪኦም ከወዘን እውን አዘኻኸሩ።

ኮሎኔል ልብኤ ንኣደጋታት ትራፊክን ሓሳናዊምን ብሆልነት እብ ዘቆሪ ጸብጽብ ብዘጋጠመ 439 ሓይልታት ተኸባርቲ - 17 ዜጋታት ከምዘሆኑ 235 ብክብርታት ልብኤ ከምዘቆሉ እብ ንብራት ድማ አሳታት 8 ሚልዮን ናቕፋ ዝገመት ዕጽዑ ከምዘወረደ አብሊ። መራሕቲ መደብራት እብ ከሉ ምክላሽታትም ተላቆታውያን ክኹትን ሕጊ ትራፊክ ክክብሩን ድማ አዘኻኸሩ።

ወፍሪ መድረኽ ብመድረኽ እናተወደት ክትመጽእ ምድኣ ብሆሕብር እብ ማሕበራታቲ መደብራት ሃርና ዘለዎ ተራ ንምዕዝ ብዘሰለ ደራሕ ከምዘሉ ገለጸ።

አሳመንር ሽምገላ በላት ዘባሰሚዊ

ቀይሕ ባሕሪ እቶ ስራጅ ሓጅ ብወዝኡ ዝኸረ ስርሓት ፈንቅል ዓመት መጽኡ ንክግብረ ሕድሪ ስሜትታት መደብራት እኤኤራሉ ታሪኻዊ ሃሪቂ ጸንባል ምድኡ ብሆላታት እብ ምህደራ ሃይቲ ጸንባል እኛም ዝበርካቲ አመላኪኑ።

ዓንሰባ - ጉሰንሳት ‘ሕጊ’ አተባባሚ ውጽኢት ይህብ

እብ ዘባ ማርኤ አፍልጦ ሕጊ ንምዕሪ ዝቆድ ገዢዮታ ጸብቆ ውጽኢት ደርቦ ከምዘሉ፡ ገዢዮታ ውጽኢት ብዘከፍሉ ምቕጽሉ ድማ አገዳሪቲ ወዘብ ምድኡ አዘጊ ፖሊስ ናይቲ ዘባ ኮሎኔል ልብኤ ተሰፊሞኡል ብ5 ለካቲት ንመሳሪያን ተመሳርን ቤት-ትምህርቲ ሕርሻን ቲክክክን ሓጋዝ እብ ዝበር ሰሚናር ገለጸ።

እብ ዘባ ማርኤ እብ 2017 ዝተመዘገበ ገዢት ምስቲ ናይ ቅድመ-ዘመን ዓመት ክቆጽር እንኡ ብ5 ሚሊዮን ከምዘከፍ ዝገለጸ ኮሎኔል ልብኤ፡ እዚ ብጽዋዝ ንኡሰ ዝመሳል ውጽኢት አተባባሪን ኦሞቲን ብምድኡ ዝቆድ ንምዕሪ ብወሃደራት ክራሕ ከምዘከፍ አገዳዝ። ብቆድ ተመሳር፡ ብጽላ መጽኢትም ንኸውሕሩ።

ገዲም ተጋዳላይ ኢትባረኽ ሃብተማርያም ብሕማም ተሰዊሑ

ገዲም ተጋዳላይ ኢትባረኽ ሃብተማርያም ሃይለ (ወዲ ሃሊቃ) ብ10 ለካቲት እብ መበል 66 ዓመት ዕድሜሉ ብሕማም ተሰዊሑ።

እብ 1974 እብ ተጋድሎ ሓርት ኤርትራ ዝተሰለፈ እብ 1976 ድማ ናብ ህዝቢ ሓይልታት ዝተጸንበረ ተጋዳላይ ኢትባረኽ ልሊጸ እብ ተዋጋኡ ሰራዊት ክኸብ ስለተ ናጽነት ድማ እብ ሰቂ ውድብ ኮም መካኒ ድሕሪ ናጽነትውን ብሆዶኡ እብ ዝተራላዊ አዳራታት ሓይልታት ምክልኻል ዝርሐን እብ ምህንት ወራር ወያ ብተወፋይነት ንዘዘን ሃድን ዘበልገን ሓርቆ።

ስወእ ተጋዳላይ ኢትባረኽ ሃብተማርያም፡ እብ ሰላሳ ወለ-ዓት፡ ስላርነት ቀብሩ ድሜ ለሚ ፍርቂ መጽሐፍ እብ መካ መቓብር ሓርቆታት አሳመራ ክፍጸሙ።

ፎርማላ

ከመይ'ቢለ?

30
ሣሪ
2018

ካብተን ኣብ ህይወተይ ብፍሉይ ዝበከረን መዓልቲታት ንኽትከውን ደቓይቕ ተሪፋዎ ኣሉ። እታ ክሳብ ዓንቀራ ዝመለኣት ቤትና ንኽክጸፍፋን ከንጸራርዮን ዝወሰደልና ግዜ ክግረኪ ኣይክእልንዮ። ማማ “ብዓል ሓደ መዓልቲ ኣይምዘዝን” እናበለት ንኹሉ ነገራት ብወኒ ተዓጠቐትሉ። ከም ገለ ረሸሽ ክብላኒ እንከሎ ኽእ ብቤተይ ከይጉጠ ፈራሕ ብድድ እብል። ነቶም ኣጋይሽ ዝእክል ኮፍ መበሊ ምስ ቀራረብና ነብሰና ከልዕል ጀመርና። ዳየሪይ ኣብ ቀጽሪ ካንሽሎና ዘሎ ፍረ ዘይትብንን ወይኒን ዘይቱም ቀደሙ የለን። ኣቐጽልቲ ናይታ ዳካ ናይ ቡን እናኸፍና ከም ነብሰና ዘሰናዩ ወይኒና እታ ዘይትብንን ካብ ዘይጥዕመን ነዊሕ ገይረን። ብዘይካ እተሓለሽ ኣገናዳ ዝረእ ዮብላን። ድሕሪ ብዘት ምሕሳብን ምስትምሳልን ንገጸይ ዳህሲን ንመልከዐይ ዘከርከ። ልክዕ ከምሳ ተምሳል ወይኒ ኣብዚ ግዜይ ትርእታይ ዝደምቀሉን ዝሕበሉንዮ። ጽባሕከ ከምሳ ናይ ሎሚ ወይኒና ዘላቶ ህላወ ኣባይ ክድገም ተረእዪ። ከምሳ ዘለኹም ከይረገፍኩ ብጽብቕተይ ክብር ዘቐሰኒ መፍብርቲ ክህለውኒ ብምድላይ እንሆ ቤተይን ልቢይን ኣርሕዩ ነቲ ናይ ዘልኣለመይ ንጉሰይ ምስ ወላዶ ክመጽእኒ እጸብ ኣለኹ። ደሓን ዳየሪይ ካብ ጉድጓይ ኣይትፍለይን ኣኼ። “ኣቲ ቁልዓ ግደፍዮንዶ እዚ ምጽሓፍ ከይተሕፍርና” እያ ትብል ዘላ ሓትነይ።

2:00 ድቐ

ምስ ሰላም ሓብተይ እዘኒና ኮር ኣበልና እተባህለት ክንደግም ሕቲኽ ቱኽ ክንብል ወዓልና። ሰላም ተመጢጣ ንኽብርመይ ምስ ረእዮቶ “እንታይ’ሲከ ኣሓት’ሲ?” ሓቲታ ኣስቀጠት። ሰላም ሓብተይ ከምዚ ምንጥልጣል፡ ምትህርራፍ ደሰዩ ዝብላ። እነ ኽእ ከምቲ ወሽጠይ ብሓትሰ ዝደመቐ ምሕንሳ ዝይዳ ባህታ ፈጠረለይ። “እውይ ሰላምይ እንታይዩ ኣሓት’ሲ?” ሕቲኣ ደንግሞኩላ። “ነታ ክንዲ ሓብቲ፡ ሓው ዝኹነት ብልቢይ ዝፈትዎ ምልክዕቲ ሓብተይ ምልክዕ ሰብኣይ ምርኻብ...” ኣንጠልጠል

ገደፈታ። እንድሒ! ኣይተረደኣንን ነጠረ ኣብ ሕቐፋ ኣትዩ እናሰዓምኩዎ ነባዕኩ። ኣብቲ ክፋት ዝባይ ዝሕልሕል ምስ በሊኒ ሰላምይ ትነብዕ ከም ዘላ ተረደኣኒዎ ቀልጠፈ ሰጉምቲ ወሰድኩ። ምኽንያቱ.....ዳየሪይ ገለ ነገር ተፈጠሩ ኣሉ። ክንከታተሎ ዝወዓልና ብሰንኪ ሰምዒታትና ተብቲኹ ጸኒሐ። እዋእ ባባዩ ዓው ዓው ዝብል ዘሉ።

“እንታይ ሕጂ ብዞፀሳ ዝሆነ ዘዞርብ ኣለዎም? እንታይ ኩይት ሓውብይ የዕሉበዎ ኣሉ?” ሰላም ሓብተይ ብዘይካ ዓይኒ ዓይነይ ምጥማት መልሲ ኣይሃብትንን። ማይ ክሰቲ ደገ ምስ ወጸእኩ ማማ ንዓይ ርእያ ቀልጠፋ ሽቓቕ ኣተወት። “ንባባ ሽማግሌታት ክመጽኻየም፡” ምስ በልኩዎ እምብዩ ተሓትሱ። ናይ ኣባት ስምዒት ንመጀመርታ ግዜ ርእየሉ። ሕጂ ኽእ ክኹልፍ ኣይክእልንዮ። ወላዶ ምስ ኣጸረዮም ኣብ ዓርበረብ-ዕኳ መመርዓወኒ ነደሩ። ማይ ሰነዩ ክሳብ ንሰላም ዝምለሳ ዝገበርኩዎ ይርደኣኒ ኣይነበረን። ሰላምይ ግን እንታይ ይወጻ ጸጽብቐ እናሓሰበትን እናተመዘየትን ምልሰ ኣበላትኒ። “ደሓን ዲኹም ክብርመይ?” ቲክሰት ጸሓፍኩሉ። ደሃይ ተለፍኒይ ክሰምዕም መልሲ ክንብብ ተሃወኽኩ። ክብርመይ ግን ኣይጸሓፈን። ድሕሪ ናይ ሰዓትን ፈረቓን ልክዕ ከም ተመሃሮ እተፈደሱ ካንሽሎና ብሰብኡት መለኣት። ገለ ክክልተ ገለ ከኣ ሰሰለሰተ ኩይናም ዝኮተዑ ክመሰሉ መን ይዛረብ

ኣሉ? መን ይሰምዕ ኣሉ ክትፈልጥ ኣሸጋሪ ምርኣት ነበረ። ሃንደበት ንትዕዘብተይ ዝገረዘ ኣካይዳ ክብርመይ ንውሽጠይ ራዕዲ ፈጠረሉ። መርድኣ ከም ዝሰማዕኩ ኣብራኽይ ረሸሽ ኣለናኒ ኮርምይ በልኩ። ዝበረ ዋዕዋዕታ ሃዲኦ ደምጺ ማማ ጥራይ ይሰማዕ ነበረ። ኪዲ ኪዲ ዝብል ሓይሊ ግደኡኳ እንተ ገበረ ንራዕደይ ዘብርር ኣይነበረን። ደምጺ ማዕጾ ዓቕቕ ምስ በለ ካብቲ ተደፊኦዮ ዝከበርኩ ርእሰይ ምስ ኣቐናዕኩ። ኣብቲ ደማኽ ኢድ ከሕጽብ ዝወዓለ ንእሽተይ ሓውብይ ዮውሃንስ ነበረ።

“ጆን ሓወይ.....!” ንብዓት ቀዲመኒ ፊቕ በልኩ። ዳርጋ መሳቲ ብምንግርና ካብ ካልእ ዝይዳዮ ዝቐርብ። “መኣዛ ሓብተይ!” ድምጹ ተቐያየረኒ። ጽቡቕ ከም ዘይሰምዕ ተኣማሚን ዓይኑ ጠመትኩዎ። “ኣይይ ዓባይ ሓብታ እንከላ ኣሉ...” ምሳይ ኣልቀሰ። ባባውን ገጸይ ከይጥምት ኣሉዮ ንጆን ልኢኹዎ።

“እዎ እንታይ ብሉ እንዳ ክብርም?” ከም መልሓሉ ዘጸሪ ቁልዓ ወልተፍተፍ በልኩ።

“ንሶም ደኣ ካብ ዝዮ ክወጽኡ ኣይደለዩን ይመሰሉ። ንኽሓሰብን ንኽትሕተትን ቁጸራ ፈልዮም ተፈላለና” ኣብ ዓራተይ ረፈዎ ኣለ ክሉ ዝሓለፈ ክበከርን ክሓሰብን መሬት ንጽሓይ ይኣኽለኪ በሊታ።

31 ለካቲት ረቡዕ

ዘይሓሰብኩሉ ዛዕባ ኣይነበረን። ብቐንዕና ምንግር ማለት ንኽምልሶ ኣሸገረኒ። እዋ ኽእ ኣብ ከምዚ ኣወጣሪ ነገር። ብዞፀሳ እንታይ ክሓሰብን ክውሰንን። እቲ ካብ ልቢ ዘፍቐር ነታ ካልኣይተይ ዝኹነት ሓብተይ። ከመይ ኣበሉ ክኸውን ክኣሉ? “ኣብ ህይወት እትረኽቦም ማእሰንታት ክንዲ ዓቕዝኻየም?” ዝብል ዘንብብኩ ይመስለኒ። ስለዚ ክንዲ ጠማትካ ጫፉ ዘይትረኽቦ ምድረብዳ ዝኸውን ብድሆስ ክብድሆ ዓቕሚ ኣሉኒ ማለትድዩ? ጽልልቲ ተቐይረ። ቦቃ ኣብ ዓራታ ዝተጸለለት ጽልልቲ። ሰላም ሓብተይ ክሳደይ ንኺራ ኣለ ካብ ዝ ወጽኣት። ኣበይ ከም ዝኣተወት ተሸረበት። እዚ ኹሉ ብሰንኪይ ከም ዝሰዓበ ተረዲኣ ቁንቀት ገበረለይ። ቤትና ብዘይካ ኣሸጋሪ ራህዋ ዕላል ተሓራመዋ። ባባ ክልመኹ ንሱ ክሕንግድ፡ ማማ ብሰንክኻ እናበለት ክትበኪ፡ እነ ኽእ ብሰንኪይ እናበልኩ። ሰላምይክ? ከምተን ትማሊ ንግሆ ዝረኣኸውን ግርማ ካንሽሎና ዝከበራ ወይኒን ዘይትብንን ዝኹና ኩይት ተሰመዓኒ። ክልቲና ኣሓት። ርእሰይ ጸርውርው ክብሊኒ ይፍለጠኒ ብድሕራኡ ግን.....?

ኣብ ግንባሪይ ዝኩል በረድ ብጨርቂ ተጠቐለሉ። ኣብ እግሪ ዓራተይ ባቶ ኣብ ጉድጓይ ሰላም ሓብተይ። ማማ ኽእ ኣብ ትርኣሰይ። እነ ኽእ ኣብ ዓራተይ ጸናሕኩ። ቤተ ሱባ ዝበሃል ተሰፋ ቁራኡ ነፍብቡቱ ኣበሉ። ሕንፍሽፍሽ ኣትዩና ከይንጠፋፋኣ ይሰግኡ ምንግርም ምሳና ሓደሩ። ንሰላም ምስ ረኣኹ ብድድ በልኩ። ከምታ ናይ ትማሊ ደንግሞናይ። ባባን ማማን ሰላከ

ኸቲ ዝብህህን ረኺቢዮ 'የ ***** 12 ሕዳር 2011

ካብ ሰራሕ ተፈዲሰ ቀልጠፈ ዝይ ኣትዮ። ማማ ክትመጽኣኒ ምዃና ነገራትኒ ብምንግራ ክድንጉ ኣይደለኹን። እታ ትኣትወላ ነፋሪት ገና ፍርቂ ሰዓት ኣለዋ። ሓንቲ መዓልቲ ቀዲማትኒ እንተ መጸኢ ከሉ ግዜ ዘማሲ ክመሰላ እዩ። ዘማሲ ሰራሕ ስለ ዘይብለይ ቀልጠፈ ዝይ ኣትዮ ከዕርፍኖ እትደሊ። ገና ከም ቁልዓ ትከታተለኒ ኣላ። ካብቲ ትቐመጠሉ ዘላ ናይ ሓብተይ ገዜ 5 ሰዓታት ብነፋሪት ተገዳዝ ክትበጽሓኒ ትመጽእ ኣላ። ንዓይ ክትርእ ከሉ ሳዕያ ትመጽእ። ንዓይ ጥራይ ግን ኣይከትንን። ዝዚ ንእሰኑታ፡ ፍቕራ፡ ሓዓራ፡ ኣደነታ ዘሕለፈትሉ ዘለኹዎ

ገዢን ክተማንወን። ዝበዝሓ ጉረባብትና ኣለዋ። ማማ ኣራጋያ፡ ሓብተይ ክትኣልያ ወሲዳታ። ከም ቁልዓ ኩይን ክረኣያ ኣይጸልእን እዩ። ንማማ ንሱዩ ዘሓትላ። ንዓይ ኣዘዩ ዝጸልወኒ ክሳብ ዘይከትን ኽእ ‘ማማ ከሓትላ ኣላሂ’ ኣለ እሓሰብ።

ክሳዕ ማማ እትመጽእ ዝገብር ኣይነበረንን። ምስ ኮምፕዩተሪይ ኮፍ ኣሉ። ናይ ኢ-መይል መዝገቢይ ክፍት ከብላን ሊፍ - መተዓቢተይ፡ መማህርተይ፡ ዓርኪይ - ብሰላምታ ሀጽባ ኣሉኒ። ሰላምታ ተለዋዊጥና ኣይጸገብናን። ስድራኡ ካብ ዝይ ክልተ ኣንጎሉ ኣይረሓቐን ዘለወ። ሊፍ ሓንሳእ ክመሃር ኣሉ ምስ ከደ ኣይተመልሰን። ናይ ቀሓዕትና ዘከርና ነዊሕ ኣዕለልና። ዘይንርሰዮ ጸወታና ጸይቅና ደገምና እናዘከርና ሰሓቐና። ነተን ብቓልሲ ዘሰበና ኣደታትና ዘከርና - ንቢዕናውን። ሎሚ ምስ ሊፍ ምርኽብይ ብዘትከ ኣብ ልቢይ እተዓበጠ ሓሳባት ተፋሓሩለይ። ቡተን ቀደም ካብ ዝዮ ካራባታ ናይ ባባ ሰሪቐና ዝተሳኣልናየን ሰኣሊ ዘከራውን። ኣቐቢይ “ሱን?” ገይረ ልኢኹል። ብርግጽ ነዊሕ ንቢዑ ኣሉ። ሊፍ ካብ ቀደም ስምዒታቱ ዓሚቕናን ረቀቕትንዮም። ነቶም ተንክፍቲ ኣጋጣሚታት ብንብዓትዮ ዝገልጸም።

ኣብ መንጎ ነዊሕ ኣስቂጡ፡ “ኣታ ክሳብ ሕጂ ዲኻ ትነብዕ ዘለኻ?” ኣለዮ ንጸወታ።

“ጽምዋ ቀለል ኣይከትን... ሓንሳእ ስምዒኒ ብፍኽ ሓወይ... ኣብ ህይወተይ ዝምዞም ሕልምታታይ ረኺቢዮም እዩ... እቲ ዝዓዩ ኣቐዲመ ዘደለኹዎ ግን ሕጂ ኣብዚ ዝገንጽኩዎ ህይወት እስኢኖ ኣለኹ... I miss home...miss u all...” ኣሉኒ። ነዊሕን ዓሚቕናን እስትንፋሲ ኣስተንፊሰ። ሊፍ እፈልጠ እዩ። እንታይ ከም ዝሰምዮውን እፈልጥዮ። ክንዲ ምንታይ ዓቢ ስምዒት ምዃንውን ይፍለጠኒ እዩ። ዝበዝሐ ህይወትና ዝመሳሰል እዩ። እነ ኣብ ቦታኡ ንክብሰይ ኣእትዮ ክፍትና ሓሰብ። ሕማቕ ክይሰመዓኒ ፈራሕ ገዲፈዮ። “ኣብ ህይወተይ ዝሓልጥም ረኺቢዮም እዩ...” ዝበሊኒ ዘረባ ኣዘያ ኣሓትሳትኒ። ኣብኡ ምብጽሖ ከም ዘሐሰኒ ድማ ነገረዮ። “ዝሓሰብኩዮ ኣብ ምዕራፉ ጥራይ ኣብጽሓየምበር። ንሕና ብናፍቐትን ንጸብዩካ ምህላውና ድማ ኣረጋግጸልኩ” ኣለዮ። ክድግፍ ጥራይ ስለ ዘለኒ ኣይከትንኩን። I felt it! I mean it.

ንምምጸእ ማማ ክኸግር ኣይደፈርኩን። ንክብሰይ ግን ካልእ ሕቲ እሓታ ነይረ። ናብ ስድራኡ ኣብ ስሙን ወይ ወርሐ በጺሕ ከዕልሎም ጽቡቕ ግብሪ ኩይት ተሰመዓኒ። ንሊፍውን ጽቡቕ ከም ዝሰመዮ ርግጽኛ እዩ። እዚታት ክሓሰብ ረሰብዮ ጸኒሐ። “ሓወይ ኣለኻይ?... - Mistry saver - ንዓይ ንዓኻን ንኹሎም መተዓቢትናን ዝኣሰረና ዓንኪል ኣሉ። ኣብዚ ዘለኹም ዩኒቨርሲቲ 33000 ተመሃሮ ኣለው። ኣነዮ በይነይ ጎፋር ኣፍሮ (ናይ ዝወትና ቅዲ ጸጉራ ርእሰና) ዘለኹ። ከም ድላይ ኣዕፋኽ ክገብር እንክል እዩ። ከምቶም ምሳኽ ዝዓዩ ክኹትልካ ግን ዘይሕሰብ እዩ።”

ሊፍ! ሊፍ! ናፍቐት ሕልፊ ከሉና ይሰመዮ። ሕልፊ ከሉም - ልዕሊዮም ምሳይ ዘለወውን - ንሱ ግዜ ይህበኒ። ነቲ ዝህበኒ ድጋፍ ኣመሰገኡ። “እነ ከመሰግኻካ ዝግባኣኒ ብዘትሕዩ” ኣለኒ። ክልተና ጽቡቕ እናተሰመዓና ነዕልል ነበርና። ዘሓትሰ መዓልቲ እዩ። ኣብ ኣፍደገ ኩይና ማማ ደዊላ። ንሊፍ ተሰናበተ ንማማ ተቐቢለዮ።

“እንታይ ደኣ ደንጉኺ?” በልኩዎ ካብ ሕቐፋ ክወጽእ እናተቓለሰኩ። እዩ ማማ ቅድሚ ዝ ዝምእታዎ ዝዚ ከባቢ ክትኩሎ ጸኒሐ። ሊፍ በይኑ ኣይከትንን ዝናፍቐ። እቲ “ምስ ሰኣንኩዮ ኢኻ ትፈልጦ” ዝበሊኒ ኽእ ደሚቐ ተዘከረኒ።

“Mistry saver”
Open Diary. com

ኣሉም ወጽኡ። ብዘይካ ድንን ካልእ ኣይነበረን። ሰላም ዓባይ ሓብተይያ። ንሳ ከይተወገነት እነ ከምርዮ ሕንክት ኩይት እተሰመዮ ባባ ንኽልተና ዓይኒና ኣግፊሖ ሕልናና ኣብሰሐ። እታ ጉንዲ ወይኒን ሰላምን ቅጅል በላኒ። ሓቐዩ ባባ ኣብልኹ ግን ሰላምንታይ ንኽብርም? ንመን ክኸሰር ንሓብቲይ ንፍቕሪ? ፍቕሪኽ ይድገምዶ ይኸውን? ዕረን መዓርን እናጠዓመኒ መሪቕ ንኽብርም ሂበዮ።

ክብርመይ ኣፋ ከይከፈተ ንሰላም ትብጸክኻ ተግሂላ። ሕሰብ ተብልኩዎ ሰላምንታይ ክብርም ኣስቂጡ ኣለ ሕምም እብል። ክሳብ ኣባይ ዝከበር ፍቕሪ

ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ዘእተኹሉ ግዜ ነይሩ። ሰላምይ ግን “ዝኸፈልናዮ መሰዋእቲ” እናበለት ንባባ ከተማርሮ እንከላ እቲ ውሳይ ይሰጠኒ። ከምሳ ከማይ ንሰላምይ ክጽህ ኣለ ናብተን ፈልሲ ናይቲ መሪር ውሳይ ዝኹናኒ ኣትክልቲ ካንሽሎና ወሲዶ ገለጸላ። እቲ ጸርውን ፍኹሰ በላላ። ከም ቀዳመይቲ መሓዛ ኣብ ጉድኒ ሰላምይ ኩይን ምስቲ ቀዳማይ ኣፍቃዕይ ነበር ኻሂ ክንሰቲ ተቐጽራ ሰላም ሓብተይ ኣላ። ከመይ ኣበለ ክረኣዮ? ምዃን ድንቄ ውሳይ እንድዩ። ምስ ተመለሰና ክቐጽለልኪዮ።

ሕውዋት - 2017

ብዘይካ ሰነይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ኣስፍሃ ተኸለማርያም
ቍ.ስ 116266/201820(2220)
ም/ ዋና ኣሰናዳኢ
ብንያም ፍስሃጽዮን
ቍ.ስ 201820(2217)
ፋክስ: 127749 - ቍ.ሳ.ጳ. 247
ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቍ.ስ. 200454-07121322
ምልክታ
ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጳ. 1284

ለይ-ኣውት

ኤድን ሃብተኣብ
ሳራ ኣለም
ሰማያዊት ሓይለኣብ
ሳምራዊት መለስ

ምስጋና ተዓገስ
በድሉል ገሚካኤል
ኣሰቴር ካሕሳይ

ከብዙን ብትን

ሳርን ሰርጽ

ሳመና

አብ ሞንታዊት ከተማ ባህልዮን አብ 2800 ዓመት ምህረት ቅድሚ ልደቲ ክርስቶስ ሳመና ደሳርሒ ኮሞ ገዘዱ ታሪኽ ይሕብር። ባህልዮን ደሳርሒ ኮሞ ምህረት ሳመና ኣየም ናይ መጀመሪያ ምሉእ ክኣሉት ዘጥሩ ህዝቢ ምዃናም ይገለጽ። ሰባኪ ምስ ተሞክሮት ተቃራኒ ተሞክሮት ሳመና ደሳርሒ ኮሞ ገዘዱ ደማ ይዘነዩ። ሳመና፡ ጸምርን ጠቀን ምጽራይ ኣብ ፋብሪካታት ዓለብ ደሳርሒ ኣሉ። ብዘወገነውን ጸልሲ 5 ሺሕ ዓመታት ኮሞ መደሃት ኩይት ኣገልገሉ እዩ።

ዓለምድምሩ ኣብ 1550 ቅድሚ ልደቲ ክርስቶስ ኣብ ዘበረ ጊዜ እንኳን፡ ኣብ ኣጃጅሎት ዝወጸ ዘይነት ኣልዮሪን ዝይነት ጨውን ተቃራኒ ሳመና ይ ሰ ር ሐ ኮሞ ገዘዱ ይሕብር።

ኖክላውያን (Phoenicians)፡ ኣብ ጠል ዝወጸ ቃንጠጥን ናይ ፀንጨይቲ ተሞክሮትን ተቃራኒ ኣብ 600 ዓመት ቅድሚ ልደቲ ክርስቶስ ሳመና ኮሞ ገዘዱ ይገብር። ብዘይብዚ ከልዩነውያን (Celts) ሳመና ምህረት ኣብ እንኳን ዝወጸ ሰባኪ ናይ ኣጃጅሎት ተሞክሮትን ተጠቒሞም ሲያም ኣለው ገዘዱም ሳመና ሲሓምዮም።

እየም መጀመሪያ ሳመና ገዘዱ ባህልዮን መሃንታምድምሩ ዓለምድምሩ ኮሞ ኣውን ሞንታዊያን ሮማውያንን ግሪኮውያንን እዮም። ኮሞ ኣብ ሳላ ዝዘገጸ ሳመና ኣብ ሰባኪ ዘይነትን ጨውን ክሰራ እንኳን፡ ኣብቲ ልሳማ እየም ኮሞ መደሃት ኩይት መታን ከልዮሪን ንመገዳቢ ክዳውንትን መጽራዩ ኣጃጅሎትን እየምር እንኳን ተሃሊ- ደሳርሒ ኣይሰራ። እዚ ምህረት መጽራዩ ተሃሊ- ዝዘርሐ ሳመና ተፈጥሮአዊ ትሕነዮቹ ዝውገን።

ሳምን ዝበል ቃል ኣብ ኣብ ሮማ ዝርከብ ሳምን ዝወጸ ኣብ ኮሞ ዝወጸ ይገለጽ።

ምህረት ሳመና ኣብ ቀደም ዘመን ኣትሒቲ እንኳን ዓመታት ዝወጸ ክኸውን እንኳን፡ እቲ ቀንዲ ትሕነዮኡ ደማ ኣብ እንኳንታቶ ዝውሰድ ኦሩ።

ኣብዚ ዘለዮ ዘመን ሳመና ኣብ ሰባኪ ኣልዮሪን ይሰራ።

ሳመና ምስ ተሰርሐ እቲ ናይ ምዝታል መሃርሒ እቲ ቀንድን ኣገዳሽን ሃር ኩይት ይርከብ። ኣብዚ ምስታል ጊዜ ዝርከብ ክኣሉት፡ ብቲ ቀደም ዘመን ዝወጸ ኣብዚ ተኸታልም ይሰርሐዎ ኣለው።

ኣብቲ ቀደም ዘመን ሳመና ዝርሐ ሰባኪ ወሕድን ናሉይ ክኣሉት ዘለዎምን ሰባኪ እዮም ኣለው። ጠለብ ናይ ሳመና ዝወጸ ተሞክሮ ሞጋ ሳመና ኣገደ ክበር ኣሎ። ዝርሐቲ ቦታውን ኣብ ወሰናትን ሳመና ከተማታትን ሞሪይ ተሓደረ። ምስ ጊዜ ሳመና ተፈጥሮኡ ኣብ ከላ ከርሓት ዓለም ክበርጋሕን እንተጀመረ

ሞጋኡ ግን ኣገደ ክበርሮ ኦሩ። ኣብ 1791 ዓ መ ተ ም ህ ሪ ት ፡ ሞ ጋ ሳ መ ና ብ ዓ ቢ ዩ ቁ ጽ ሪ ክበድል እዩ ተሪእዩ። እዚ ዝኸነሉ ምክንያት ደማ

ብቲ ሪረኣዩ ክኣል ዘተኣታዎ ሓደሻ ናይ ምቕማም መሃርሒዩ ሞጋኡ ክበድል ክኣል።

ድሕሪ 20 ዓመታት ክኣል ሪረኣዩ ሰባኪ ኣብ መገን ዝኸነሉ ሰባኪን ኣሳድን ዘሉ ዝወድና ድሕሪ ምጽናሕ እቲ ናይ መጀመሪያ ዘመናዊ ኣሰራርሓ ሳመና ኣቅሪቡ። ኣብቲ ኣብ 1800 ዓመት ምህረት ዝተሪእዩ ዘመናዊ ኣሰራርሓ ሳመና ሞጋ ሳመና ኣገደ ክበድል ተገዘዮ። ኣብቲ ጊዜ ኣትሒቲ ደማ ኣብ ኣሰራርሓ ዝኸነሉ ለውጢ ከርሓዩ ክኣሉ ሕጂ ቢ መሃርሒዚ ይሰራሐሉ ኣሉ።

ኣብ 19 ክፍለ ዘመን ዝተሪእዩ ምህረ ኣብ ሳይንሲ ሳመና ሞቕሙ ዓለይ ምዃን ስለ ዝተፈለጠ ኣብ መጽራዩ ፍልይ ብዘለ ኣገደ ኣውንት ዝኸውን ሳመና ክሰራ ጀመረ። ኣብቲ ንጉልእ ተሃሊ- ዝወጸ ፍልይ ብዘለ ደማ እውን ተሃሊ- ልምድም ሳመና ተሰርሐ። ንመገዳቢ ኣድ ተሃሊ- ኣብ 1970 ዝተሰርሐ ልሳሲ ሳመና፡ ሳመና ኣብ ህዝቢ ተፈጥሮኡ ክርከብ ዓቢ ኣለዎምኡ ጽሑ። ኣብዚ ዘለዮ ዘመን ሳመና ብዘተፈለገ መጽሐፍ እንኳን ንዝቲ ንጉዳውንቲ ክኸውን ንመሳይን እናተሃለ ይሰራሐሉ ኣሉ።

for a special someone

ቫለንታይን ደይ

for a special someone

ኣብ 17 ክፍለ ዘመን ኣትሒቲዩ ዝዩዓ ክበል ጀመሩ። ኣብ 18 ክፍለ ዘመን ንመሓዘትኩ መቐርብ፡ ሰባኪን ሪተውትን ብምክንያት መጽሐፍ ናቅሪት፡ ዝተዓለፈ ጽሑፋት ምጥብ ተለማዶዮ። ኣብ 19 ክፍለ ዘመን ዝተፈለገ ዝሊ መጽሐፍ ዝወጸ ካርተላናታት እናተሓትሙ ስለ ዝመዱ እቲ ናይ ምልውዋጥ ቀጽሪ ዝዩዓ ዓለይ፡ እዞም ካርተላናታት ስብ ስምዒት ብዘከሉ ክበልሉ ኣገዛም እ ዮ ም ። ብ ዚ ምክንያት ደማ ተ ጠ ላ ብ ነ ት ካርተሊና ኣብ ዓመት ናብ ዓመት

1400

Happy Valentine's Day!

for a special someone

ይ ፍ ለ ሞ ። መ ዓ ል ቲ ናቅሪት ኣ ብ ዚ ጊዜ ኮሞ ቀንድን ኣገዳሽን በል ኩይት ይርከብ። እዚ በል ኣብ ከላ ከርሓት ዓለም ኣገደ ዓቢ በል ኩይት ይርከብ። ዓመታዊ ኣብ 14 ሰባኪ ዝተፈለገ ኮሞ ፀንጻብ ዝሓሳዩ ዓይነት ህዳሽ ናቅሪት ንኣሕድሕዶም ይለዋጠ። እዚ ልምድ ዘኣብቲ ብቐዳሰ ቫለንቲን ዝተሃለ ኮሞ ዝጀመረ ይገብር።

መጽሐፍ ናቅሪት ወይ ቫለንታይን ደይ' ኣብ መላእ ዓለም ድሕሩ እናመዘገበ ዝመደ በልዮ። ኣብ ማእሰሪ ዘመን ኣብ ዝበረ ጊዜ ኣብ ሃገሪ ሪረኣዩ ዓለይ ብህጻናት 14 ሰባኪ፡ ኣለዎና ምስ መጽሐፍም

ዓመት ምህረት ኣብ ዝበረ ጊዜ ንመጽሐፍ ናቅሪት ወከሉ ዝተጻሕፈ ጽሑፋትን እንተዘይተረኽቡ ኣብ 1415 ግን ብድርሒ ዝተሃለ ሰባኪ ዝተጻሕፈት 'ዳክ ኣፍ ኣርሊያ' ትብል ኣብ ቤት ማእሰርቲ እንኳን ንበይቲ ዝተሓል ግጥሜ እታ ናይ ልሳማ ብምክንያት መጽሐፍ ናቅሪት ዝተጻሕፈት ግጥሚ ምዃና ይገብራ።

ቫለንታይን ደይ ብዘለዎ ዘኸነሉ ሃገራት ስብሪት መግለጻት ኣመጹዓ ዓለይ ብህጻናት ነፍዱ መክሰቲ ሪረኣዩ ኣውሰኑራልዮን። ኣብ ዓለይ ብህጻናት መጽሐፍ ናቅሪት

ወሲኹ። ኣብ ስብሪት መግለጻት ኣመጹዓ ብኣድ ዝተጻሕፈ ንመጽሐፍ ናቅሪት ዝወከሉ ጽሑፋት ኣብ መጀመሪያ 1700 ዓመት ምህረትዮም ተኣታዮም። ኣብ 1840 ሃውላንድ ዝተሃለ ሰባኪ ኣብ ኣመጹዓ ኣገደ ብዘኣከ ዝተፈለገ ሃገራት ዝተዘላ ሰባኪ፡ ስብሪታትን ዝተፈለገ ፀገን ታንቲላን ብምድላው ማዘር ኣፍ ቫለንታይን' ተሃሊ- ደጽዎ ሃረ። ብምጋም ኣብ ዓመት ብምክንያት መጽሐፍ ናቅሪት ኣሰታት 1 በልዮን ካርተሊናታት ይገደፍ። እዚ ቀጽሪ ዝሊ ንመጽሐፍ ናቅሪት ብዘዘከሉ ምክኸ ካርተሊና ድሕሪ በል ልደት ኣብ መሃል ክኣሉ ይረጃ ይሰርጹ።

ኣነቻቻሒ ዛንታ

ሓደ ሰባኪ ኣደጊ ሓዘ ኣብ መገዳ እናተገለጸ እንኳን፡ እቲ ሓዘዎ ዝበረ ኣደጊ ኣብ ሃው ዝበረ ጸድራ ጸድፎ። እዚ ሰባኪ ዝሊ ኣደጊ ዋላን ከውጽኦ እንተደለዩ ኣገደ ታሕቲ ጸድራ ስለ ዝበረ ዝፈተነ ፊት ከውጽኦ ኮሞ ዘይክኣል ስለ ዝፈለጠ ብወጥቲ እንኳን ክቐርብ ወሲ።

እቲ ሰባኪ ኣብ ሳላ ሓመድ ኣከብ፡ ኣብ ልዕሊ'ቲ ኣደጊ ከፍሰሰ ጀመረ። ኣደጊ፡ እቲ ብሳላ ዝፈለገ ሓመድ ክኸነሉ ስለ ዝጀመረ ብኣደሊ እናኣፍሰሰ ጸሓ። ከውጽኦ ፊት፡ ኮሞ ኣሉ ሃይከ ድሕሪ ምጽንኡ ዝዩዓ ሓመድ ኣብ ልዕሊ ፊት ኣውን ሓደራ እናወሰነ ንገደዳን ዝዩዓ ፋንተርተር ቡዩ። ኣብቲ ዝበረ ቦታውን እናለዓለ ወደ።

ዝተፈለገ ጸገዮት እናመዱ ኣብ ፅላዝ ኣትራም ከደቅሰናን እንተፈተነ፡ ክኣሰርም እንተጸዓርና ግን ዘይሰር ነገር የለን። ስለዚ ስገራንና ንምፍታሕ ፅላዝ ንምውቃስ ከላ ጊዜ ደኸም ከይባልና ንሓረ።

መልሲ እተመሰቐለ ቃላት

ህ	ዝ	ብ	ን	ፖ	ሊ	ስ	ን		ት	መ	ዓ
ር	ና		አ	ሪ	ስ	ቶ	ት	ል		በ	ቃ
መ	ብ		ስ	ስ			ን	ማ	ህ	ለ	ል
ት	ያ	ት	ር		መ	ስ	ተ		ሞ	ት	
		ማ		ባ	ር	ኖ	ስ		ት		ዓ
ስ	ላ	ሊ	ዓ		መ	ያ	አ	ር		ወ	ር
ን	ም		የ	ር	ራ	ቅ		እ	ቶ	ን	
ስ	ብ	ለ		ጉ		ው	ነ	ይ		ን	መ
ለ	ሬ		ጸ	ም	ሪ		መ	ቶ	ር		ጸ
ት	ታ	ሕ	ላ		ቦ		ዛ		ባ	ል	ሞ
		ሉ	ም	ሉ	ም		ዝ	በ			ዕ
ዓ	ለ	ም		ል	ቢ		ን	እ	ስ	ነ	ታ

ኣዓዊ - ከዓምርም ተግሪ ክሰራዊት 26 ባረንቲ

ካብ መዝገብ ክብረወስን

ኣገደ ጸቡቕ ናይ ምክንያት ክኣሉ ዘለዎ ክልይ እቲ ዝወሃኡ እዚ ዝውገን ክልይ ተሃሊ- ኣብ መዝገብ ክበረወሽን ሰፊሩ። እታ ሞሃይቲ እዚ 35 ሰንቲ ማዕር ቁመት ክበልዎ እንኳን፡ ጸጋመይቲ እዚ ደማ 343 ሰንቲ ማዕር ዝወጸ ቁመት ኣለዩ። እዚ ተገር ዝተሃለ ክልይ ኣብ 2004 ዓም እዩ ክበረወሽን ሓዘ። ብክሰሪናን ብራዩን ፍላገርን ዝተሃለ ሰባኪ ደማ ይውሃዩ።

ዝሊ ክበረዘ ኣቐዳሙ ሓዘዎ ዝወጸ ኣቶ ጀፈርሰን ዝተሃለ ሰባኪ ክኸውን እንኳን፡ ክልቡ ኣጃኩ ኣሰራዊቲን 29 ሰንቲ ማዕር ቁመት ኣረወ። ቅድሚ ጀፈርሰን ክበረወሽን ሓዘ ዝበረ ኣሰራዊቲ ምስ ሞት እዩ ጀፈርሰን ነቲ ክበሪ ተቐብሎ።

ሺያክ

መሓሪ ዑቅባሚካኤል

ምስ ጽወጽዋይ ዝተተሓብ ድኣሉ ዝኸውን እምባር፡ ኣብ መርኅ ወዲ ተባታይ ደቂኣንስታዊ ጥራሕ ዝርከቡ ግዜ ነይሩ ይበል፡ “ኣብ ዘበ ዓብእን ኣዋልድ እናገረኻ” ተባሉ ኩኣ ይዝር፡ ግዳ ሰብ ዝሎ ኣይምህልኩም፡ ዝሆኑ ስጋ ሰለፍ ኣብ ቅድመኡ ምስ ተቐረብኩ ዝሎኹ ይብልኹም፡ ወያኔ ዝሆኑ ምስ እንጎሳ ቢርኻ ዘሆኑ ተኣቢ፡ ንወያኔ ስጋ ሰለፍ ዝበልፍ ኣብ ኩልና እንጎሳ ቢርኻ ዝሆኑ ምስ ተባቢ ዝሆኑ፡ ዝበከኩም ኣንጎሳቲ፡ እቲ “ዓሚዓሚ . . ዓሚ ዓሚ . .” ዝበል መልሲ ኢኹም እትፈልጡ ትኹን፡ ግዳ እዚ ሕጂ ዝበከኩም ዘለኹ ለሚ ቅኝ ኮሞ ቀደመይ ያታ ክኸማጥዎ ኣለ ዘወር ምስ በልኩ ዝረኽቡኩም፡ ናጥኻኩም ኩኣ ኣበልኩም፡ ምስ ጃህራ እንተዘይ ተሰብኩም ክኣብ ለሚ ዝረኽቡኩም ናጥኹም ኣብ ምል ድሕር ኣለ ኣይፈልጥኹ፡ ዝበልኩዎን ኣይመሰገንኹ፡

ኣብ ያታ ብሄረ ትግርኛ ኮሞ ዝበል እንተድኣ ኩይኹ፡ ዘመነ ዓብእን ደቀኣንታዊ ኮሞ ደቂተባታዊ ኩይኹ ዝብሉ ዝሆኑ እምነይ ይበል፡ እዚን እንቲ ከይተባቢ ደቀኣንታዊ ደሓርኻን ይምሕሩን ደቂተባታዊ ኩኣ ኣብ ቤት እናወሰኑ ቁልዑ ደኣልዩን ደቀኣንታዊ ኣብ ቢርኻ ክኣብ ዝኣተዎ ፍጥም ኣለም ደጃቡን ነይሮም ይብልኹም፡ ነቲ ዛታ ብዘገብኡ ዝልዎ ሰብ ብኻ ኮሞኡ ኩይኹ ቀጸለን እንጃዕ እብ ኮሞዚ ዘለዎ ኩኣ ክበል ኣይከኣልኹ፡ ከመይሲ ዓብእን ቃል ብቻሉ ተራይ ተራኻ ምላሱ ሰበኸኹ፡ ደቀኣንታዊ ብኸምኡ ንኸውኑ ዝበል መዋእል ምስ ቀጸሉ ተራኣዎ ኣኸለ ደቂተባታዊ፡ ደቀኣንታዊ ዝርከብኦ ንዝጠራ ዘበ ተረኪቦም ክኣብ ለሚ ብኸምኡ ይቐጸሉ ኣለው፡ እቲ ኮሞ ብሄል ዝሰል ሃረ ዓብእን ተቂ እንተድኣ ኩይኹ ንመሰሎ ብዘገደሰ ደቀኣንታዊን ደቂ ተባታዊን ብዘይነቲ ተፈጥሮኣዊ ተወሳኢም ኣብ ዝመጽእ ግዜ ከሉ ሃረ-የም ክቀያሩየም ማለት፡ ሰብኣይ ማማ ይበል ሰብላ ኩኣ ባብ ትበል፡ ዝን ሃረ ዝን ናብ ወዲተባታይ፡ ቢርኻን ስራሕ ቢርኻን ኩኣ ንደቀኣንታዊ፡ ክኸውን ይኽእል ዘይኸኸውን ይኽእል፡ ሕማቕን ጸቡቕን ከይበልኩ ክኸውን ዘለዎ ተኽእሎ ዝደድ ይመሰገን፡ ደቀኣንታዊ ኮሞ ወዲ ተባታይ ናይ ዝን ቢርኻን ስራሕ እናመማ ብሄል ቤተንን ደቀንን ዝልዩሉ ግዜ ተዘራሕሉ፡ ጸቡቕ፡ ኣብን ከ ተኣላይን ተጸባይን ይኹን፡ እቲ ብኸምኡ ክበል ዝኽእል ዛባታት እምባ ብኩሕ፡ ኣብዚ ንሎሚ ተመራ ዘሉ ዛባባውን እቲዋትየኹ፡ ኣብ መዓል መርኅ ብሄረ ትግርኛ ደቂተባታዊ ጥራሕየም ኣዕሩኽ ዝኹን ዝሆኑ፡ ለሚ ዓፍ ኮሞ ደቂ ተባታዊ ኣብ እንዳ ጌልን እንዳ ወዲን

መሓዘት ኩይኹ ይወፍራን ይኣትዋን ኣለዎ፡ መሓዘን ንምጽገቕ ክኣብ ዝኹን ኣይጽኣኹ፡ ደቂተባታዊ ግርኻም ንምጽገቕ እንደኣሉም፡ ግዳ ኣብ ገለ መርኃታት ኣብ ሰላሳ ንሓሊ ዝበከኩም ደቂ ተባታዊ ይኸና ደቀኣንታዊ ይዓርኩየም፡ ኮሞ ተዓቢ ትም ዘይበልን ተሰብ ወይ ፍልጠት ካልኣት ክርክብ ዝደሊን ሰብ ኩኣ፡ ንምታይ ኩን ይኸውን እዚ ኮሞዚ ዝኣመሰሉ ሃረ ኣዕሩኽ ዝገበር ዘሉ ኣለ ደሓት፡ እኸብ ቤት ናይ ቀደም (ሰላሳ ኣዕሩኽ) ዝበረን ዘሉን ሃረ ኣዕሩኽ ነበል፡

ኣብ መርኅ ብሄረ ትግርኛ (ክልላዊ፡ ኣብ ግምት ኣእቲኻ) ንመርኃት ኣብ ምድሪ ቤተን ሰላሳ ኣዕሩኽ ይዓርኩሉ፡ እምነ ሰላሳ ኣዕሩኽ ንመርኃት ኣብ ምድሪ ቤተን ክዓርኩሉን ብዘተፈለዩ መግዚታት ይተልፉ፡ ቅድሚ ሕጂ ዝተባህለ ሰላሳኹን ንሎሚ ኣይገደዝኹ፡ ግዳ እቲም ሰላሳ ኣዕሩኽ ግርኻ ርኢ፡ ግርኻ ወሳኪ ግርኻ ምድሪ ቤት ይበላ፡ ኮሞቲ ቅድም ኣለ ዝተባህለ እተፈልዩ ሰዎመ እንተለዎም ወን ዝሆኑ ዩብላይ፡ ሰዎማን ዝዘርኦም ንዋራታት ኣብ ናብ እንተተፈለዩ እውን ኮሞቲ ቅድም ክበል ዝበልኩም ዝውሰኹ ዩብላይ፡

ግርኻ ርኢ፡ ግርኻ ጸሓይ እናተባህለ ደጃዎ፡ ንመርኃት ጸሓይ ቢቻ ክኣብ እትዓርብ ኣብ ጉሃን ከይተፈልዩ ሰዎማን ዝሓላን ክቐርብ ዝውሰል ግርኻ፡ ናይ ቀረብ ተሓታይ መርኃት እውን፡ ግርኻ ጸሓይ ዝበላሉ ምክንያት ወን ኣብኡ ዝቐል፡ ክኣብ ምክንያት ኣብ ቤት ሕጽኖት ምስ እንዳ ጉይታይን እምባይተን ወዓሉ ንመርኃውቲ ኣድራ፡ ግዜ ምስ ኣኸለ ንክጸውን ክበጽሕን ኣለ ዝመጽ ሰብ ኣብ እንዳ መርኃውቲ ኣውጽኦ፡ ንዝቤት ሕጽኖት ብምጽው ወንኡ ኣብ ኣፍደገ እንዳ መርኃውቲ ዝሓደር ቀዋሚ ተጸዋዒየ ዝበረ፡ እቲም ለሚ ግርኻ ርኢ እትኹን ዘለኹም መንጃሊዮት (እምባር ዓባይቲውን ግርኻ ርኢ ክኹን ንርኢ ኣለፍ) ንክሞዚ ዝኣመሰሉ ተለፍት ግርኻ ርኢ ትዋጽኡ ኣለኹም ደኣልኩምን ምስ ክበኸኩም ኣውግዑ፡ እዋን ኮሞቲ ናይ ቀደም ኣሉ ደ ኣይፋሉኹ ባህሊ ቀደምን ለሚኸኸ ዝሆኑ ሕቶታት ኣይሰጸኹምን፡ ግዳ እቲ ሕቶ ምልዓሉ ኣይተርፍ፡ ግርኻ ምድሪ ቤት ናብ ቤት ንዝኣተወ ኣጋደሻ ይኹን ደላይቲ ጸውታ እናተቐበለን እናሳየየን ኣገልጋሊ እንዳ መርኃውቲ ኩይኹ ዝውሰል፡ እዝመጽ ሰዋን ኣረ ማይን እናቐረበ መጽገይኹ ዝመጽእ ዘሉ መጽገይ ደላይ ጸውታ ኮሞ ከባይ ኣጽኦ እናፈለጠ ኣብ ንጹዒ መርኃት ንታሕቲ ንዝዘቡ ንዋራታት ቤት ሕጽኖት ብምልኣት ይኮራቱ፡ ግርኻ ወሳኪውን ናቲ ሰራተት ኣለዎ፡ እቤት ሕጽኖት ኣብ

ወሳኪ እቲ ዝን ካልኣ ወሳኪን ዘድሊ ዘለ ይቐርብ፡ መርኃይን መርኃትን እንታይ ይምኡትን ይድረ፡ ምስ ኣይ መርኃይ መልቲ መጽ ይረዳ፡ ኣብዚ ተሓፋ ኣብ ዝ መርኃይ ወጽዩ ፈቐዶ ዝውቲ እናኸደ ዝኣለበ እንጎሳታት ቤት እናተሓሰበ እቤት መርኃይ ይቐጸል፡ ንመርኃውቲየ እናበለ ዝ ዝ ብምኽድ ንዝረኸበ ጠል እንተተሓብኦ እኸበ ዝ ዘይጉድኣ እንጃቐቲ ይኹን ደርሃ እንተወሰደ፡ ናብ ጽኑ ዝወሰደ ኣይርከብኹ፡ ክዘመዘን ደራት ክፍሎይን እቤት ሕጽኖት እንዳ ግርኻ ከምዘል እቲ ባህሊ ደፈቐደሉ፡ ኮሞኡ እንተተሓብኦ ይኣድ እምባር ኣይተሓብኦ፡ እምነ ሰላሳ ኣዕሩኽ ኮሞዚን ካልኣን እናኸደ ንዝኣጸን ግርኻ ብዘገብኦ ይገልጻል፡ እዚ ማለት ዓፍ እቲም ካልኣት ኣዕሩኽውን እቤት ሕጽኖት ይገልጻል ኣይገልጽን ማለት ኣይከላከል፡ እኣ ድኣ ምስኩም ቅድም ኣለም ዝተጠቐሱ ኣዕሩኽ እናተሓጋዙ እቤት ምሕጽን ይግዝኡ ነይሩ፡ ኣዕሩኽ ጨካውውን ኣይገልጽ፡ እዚን ካልኣን ኣልኣ ዝመጽእ ሕቶ እንተድኣ ሃልዩ እምነ ኣብዚ እዋን ዝዓርኩ ዘለዎ ኣዕሩኽ ቀጽሮም ክንደይ ኣሉ ዝበል፡ ኣንጎሳቲ ብዘበኸደኹም ኮሞ እትርገይዎ፡ ኣዕሩኽ ለሚ ቀጽሮም እተወሰኑ ኣይከላከል፡ ምክንያት ወን ኣይሰጸኹን ይኸውን፡ ሰላሳ ይኹን፡ ክልተ ይኹን፡ ኣርባት ይኹን፡ ሽድሳት፡ ሽድሳት . . እቲ ቀጽሪ ከም ዝኸመዘ ይኸውን፡ ምክንያት ወን ከም ዝኸመዘ ክኸውን ይኽእል፡ ንኣብቲ ኣብ ሓይ መርኃ ሓይ መርኃይ

ሓይ ግርኻ ጥራሕ ዝረገ፡ ዝተቶ ሰብ ኩኣ በከቲ፡ መልሱ ንጽር ነይሩ፡ “ንመርኃ ዝረኽቡኩምን መላይን ክልተ ጥራሕየኹ፡ እታ ሓንቲ ነይሩ ምስ መርኃቲይ እዩ፡ እታ ካልኣይቲ ኩኣ ንግርኻ ምስ ካልኣይቲን እንኣይን” ዝበል ነይሩ፡ ብዘባየም ኣብ መርኃውቲ ብዘበከኩ ዘርኩ መርኃውቲ ዝበል ዓፍ ብኩሕ፡ ኣንጎሳቲ፡ ሰላሳ ኣዕሩኽ ክፍሎይን ኣይገልጹ ኣይመዘኹምን፡ ግዳ ሓደት ክበል፡ ንኣብቲ እቲ መርኃ ዝዘር መንጃሊ “ከላም ኣዕሩኽቲይ እዩም፡ ኣብ ናብ ክፍላ ኣይከላከልኩን፡ ክኹን ክኣብ ዝኸኣሉ እንታይ ጸም ኣለዎ፡ ቀደም ሰላሳ ጥራሕ እንተካደሮም ለሚ ሰላሳ እንተተረከቡ መን ይቃወሙ . .” ዝሆኑ ተሰብ ኮሞኡ ይኽእል፡ “ተጋሪኻ” ኣይበል፡ ዝከፍጥ እንተተረከቡ ኮሞ ምውዳ፡ ንዝ ኣብቲ ክፍሎይ ዘከላከሉ ምክንያት ወን ክበል፡ “ርኩብ ምዃን፡ ፍለጥ ምዃን . .” ክፍልጥ ዝሆኑ ኣይሰጸኹን፡ ኮሞ ዘለዎ “ንወሓ ሓይ” ኣለ ኮሞኡ ኣይገረን ዝሆኑ ወን ኮሞኡ፡ ሕቶ ይኹን ተሰብ ዘይበልም “ወደላይ እምነ ኣዕሩኽ ድኣ ክንደይ ይበከሉ” ኣለም ትም ዝሆኑ ወን ኣይሰጸኹን፡ እቲ ዘይሰጸኹ ብኩሕ፡ እቲ ዝበልኩ ወን ኮሞኡ፡ ክፍሎይን ክተምቐን ገለ ምዘራብዘይምዎም ሰብ ዓፍ ንምክኣ ኣዕሩኽ ነቶም ምክንያት ይረኽቡሉ ኣለው፡ ንኣብቲ ገለጻም ኣዕሩኽ ኮሞ “ቦድይ ጋርድ” ይገልጹ ይብልዎም፡ ኣዕሩኽ ምስ ዝበከሉ ኣብ ዓብ መርኃይ ደፈሩ ምርግር ዝረገር ኣይኣለ፡

ዓርቲ ሓይ ዝከላከሉ ባድላ ዝተኸደኑ ኣዕሩኽ ዘለውም ዓብ ናብ ካርኻል ገሩ ሰላሳኹይ ቅልጽሙ ሓብጥም ዓፍ ዝዘር ሰብ ክውሕድ ይኽእል፡ ኣጽናዕቲየም ዝበልዎም ኩኣ ኣለው፡ ንኣብቲ ንወያኔ መርኃይ ዝወሰደ ዘሉ ጌል ብርክቲ ይኹን ካልኣ ዝደልዩን ኣብ መልቲ መርኃ ምርግር ክከር ዝኽእል ኣይመዘኹምን፡ ምርግር ክፈጥሩ ዝኽእሉ ደቂተባታዊ ብኩሕት ምስ ዝኹን፡ ምስ መርኃይ ግራዒ ንክሞዚ ዝኣመሰሉ ፈተነ ሕልዎ መርኃይ ዝኣኸሉ ኣዕሩኽ ክበከሉ ይድሉ፡ “ንክንደይ ዓመት ግርኻ ዝበረ፡ ነይሩ ዝፈሩ መርኃውቲ ብሞም እንተከላፈ . .” ዝሆኑ ምስ ዝበልዎም ኣብ መልቲ መርኃ ሓለዎ ዝወጽ መሓዘት ክበከሉ ይድሉ፡ እዚን ኮሞዚን ዝኣመሰሉ ሕል ዋዚ ዝመሰገኩም ኣንጎሳቲ ኣይተሰጸኹን፡ ግዳ ንዝ ኣብዚ ዝተባህለ ኣብ ባህሪ ርኢኹ ድኣ፡ ግዳ ንምክኣ ኣዕሩኽ ዘይገረኣ ሓይ ምክንያት ርኢኹ ድኣ፡ ሓይ መርኃይ ተመሳሳት ኣዕሩኽ ገረ፡ ግም እቲም ቀም ንዝሆ ኣብ ቃል ኪዳን ምሓ ዝሓደሰ ሰላሳ ድኣ ነይሩ፡ እቲም ክልተ ግርኻ ምክንያት “መሪሒ” ኣለም ዝደመር መሳት ክኣብ መርኃይ ደዋልኩም ዘይከላከሉ ይደም፡ ተከፊም ግዳ፡ ግርኻ ምክንያት ዝደመር መሳት ክኣብ ቀም ምክንያት ኣይተደንግም፡ ኮሞ ሻሙ ቀም ኣዕረም ወዓሉም ሰዓብ ማይ ሓጸብኩ ወፈርም ንበከኩም፡ ሰብ ዘበል “ማሺ” ኣለ ተሓፍም፡ ኣፍኸ ሃረ ማሺ!

መርኃት ንጹዒ

መርኃት ብቐሊ ሰረን ናብ እንዳ ሓመንን ምስ ኩዳ ብዘተፈለዩ ምክንያት ምስ መርኃይ ርክብ ከይገረ ንደን ክምላ ይኽእል፡ እቲ ቅድም ኣለ ዝበል ምክንያት፡ መርኃት እምባ ንጸብ ይኸና፡ መርኃ እኸለ ማይ ተባህሉ ኩኣ ይሰለፍ፡ ክልቲኦም ሰድራቢታት ንመርኃ ኣብ ዘለዎም ደሓት፡ መርኃት ብዝኣኸዩ መርኃውን ኮሞኡ ንጸብ እንኣሉ መርኃ ይግበር፡ ሃረ መርኃት ንጹዒ ዓፍ መርኃይ እኸል ሰባይ መርኃት ዓፍ ንጸብ ምስ

ዝኸና ደላይ፡ መርኃት እምባ ምስ ዝኣለ ናብ እንዳ ሰባይን ምስ ኩዳ ንወያኔ ንጹዒ ይፍለጥን፡ ንእስነትን ንደን ክጸውታን ክበልን ክኹን ወዓሊ፡ ምክንያት መጽ ምስ ተመሳሳ ይደቅሩ፡ እዚ ኪዳን ኣቲኻ ይግበር፡ ኮሞኡ ሰላሳኹን ኩኣ መርኃት ተኣዲን ክኣብ ዝምላ “ንጸብ” ተባህሉን ስሕቐ ጠርኒን እቲን ይምላ፡ እቲ ምክንያት መጽ ኣብ ብሄል ቤተን

እናተፈልዩ ምስ ተመሳሳ ዝደቅሉ ንጹዒ ኩኣ፡ ንጹዒ መርኃት ዝበል፡ ንዓለንውን መርኃት ንጹዒ ዘበል፡ ክኣብ እዚ እዋን ነኣሹ፡ ብምሳሌን ብኸምዚ ኣንጎሳ ምስ ሰባይን ኣብ ንጹዒ ዘይደቀኻን ኣይታት ብደውት ኣለዎ፡ ኣኣ እዚ ሕልውን ኣብኣተን ድኣ ርኽቢኩም፡ ኣብቲ ቀደም ዝበል ግዜ ዋላኳ ንጸብ ድኣ ዘፍሰሰ ወዲ ተባታይ እንተተሰረ፡ ብኸምዚ ዝኣመሰሉ ልዩ መርኃት ክኣብ ሰድመኣ ዝኣከል ዘደገ ልዩ ዝሰር ወላይን ናይ ምንጠር መዋሪን ኮሞ ዝሰር ምዝር ኣገዳሲ፡ ብሃኢ ንቐጽ ይድድር ርከብ ከይከውን ግዳ፡

ደዋሊት፦ ሄሎው አገልግሎት ምክሪ ብቴሌፎን ድዩ?

አማካሪ፦ እወ ጽቡቅ አሎኼ። እንታይ ክሰምዓኪ?

ደዋሊት፦ አነስ ብዛዕባ ወደይ ተሻቂለ እሞ፡ ገለ ክሓተካ ደልየ ኔረ?

አማካሪ፦ አጆኼ ጸገም የሎኝ፡ ብዛዕባ ወድኼ ደኣ እንታይ ዘሻቅል ረኼብኪ? ወዲ ኻንደይ ዓመት ድዩ?

ደዋሊት፦ ወደይ ወዲ ክልተ ዓመትን ክልተ ወርሕን ኮይኑ አሎ። ዘረባ ቆርጠምጠም እዩ ዝብል። ቁሩብ ደኣ ነብሱ ዕብር ዝበለ እዩ እምበር ዘረቡኡ ራኢኻ'ስ ወዲ ክልተ ዓመት ኣይትብሎን። ከም ባህሪ ሰቅ ኢሉ ሓታቲ እዩ ማለተይ ኣበይ ደሊኻ? ናበይ ትኸይድ አሎኻ? እዚ እንታይ እዩ? እዚ ናይ መን እዩ? ዝብልን ካልእን ሕትቶታት ስለዘቐርብ ኣዘዩ መረብረብዮ። ስክፍታይ ግና፡ ኣብነት ክኹነኩ፡ ብቀዳማይ ሓደ ጎረቤትና ኣቡ ወዲ መን ኢኻ ምስ በልዎ “ወዲ ማማ” ኢሉ መለሰሉም። እቶም ኣቦ ኸኣ ናባይ ገጸም እናጠመቱ ክብድ ዝበለ ስምዒትካ ዝትንክፍ ዘረባ ተዛቦምኒ። ኣነ ግና ውሽጢይ ሕማቅ ስለዝተሰምዓኒ ከይመለሰኩ እዩ ከይደ። እቲ ቀንዲ ዘደወለኒ እምበኣር ከምቲ ዝገለጽኩልካ ወደይ ሓታቲ ስለዝኾነ ኣብ'ዚ ንኡስ ዕድሚኡ “ኣቦይ መን እዩ?” እናበለ፡ ካብ ሕጃ ኣትሒዙ ከዩጨንቐኒ እሻቅል።

አማካሪ፦ ይቅሬታ ግበርለይ፡ ሓንቲ ሕቶ ዶ ክሓተኪ? ኣቡኡ ብሂወት የሎን ድዩ?

ደዋሊት፦ ዳርጋ ዘየለ እዩ። ምስ ኣቡኡ ካብ እንምርቦ ስለስተ ዓመት ጌርና አሎና። ካብ ንፋታሕ ድማ ሓደ ዓመት የሕለፍና አሎና። ኣቡኡ ወዲ ሸሞንተ ወርሒ ኣብ ዝነበረሉ እዋን እዩ ተፈልይዎ፡ ካብታ ዕለት ጀሚሩ ድማ ርእይዎ ስለ ዘይፈልጥ፡ ኣቡኡ ኣይፈልጥንዮ። ሕጃ ወዲ እገለ ኢኻ ክብሎ ኣይመርጽኩን። ምክንያቱ ሰዒባ ትመጽእ ሕቶ “ኣበይ ኣሎ?” ስለ ዝኾነት። ነዚ ሻቅሎተይ ዝኾበደ ዝገብር ግና ኣብዚ ወደይ ዘለዎ ዕድመ ዝኾነ ሰብ ዝሓቶ ሕትቶ “ወዲ መን ኢኻ?” ዝብል ስለዝኾነ ዝኾነ ፈላጢ እገለ እዩ ዝበሃል ኢሉ ከይነግር እሞ ብዘሰዕረዎ ሕትቶታት እንታይ ክብሎ እዩ እናበልኩ እጭነቐ።

አማካሪ፦ ኣብዚ ዕድመ'ዚ ቁልዑ ዝተፈላለዩ ሕትቶታት ክሓቱ ባህርያዊ ምዕባለ እዩ። ይኹን ደኣ እምበር ኣብ ከምዚ እዋን ብሕቶታቶም ክንሻቀል ዘይኮነ ቅንዕን ብግቡእን ክንምልሰሎም ይግባእ። ምክንያቱ ነፍሲ ወከፍ ሕትቶታቶም መርኣዮ ምዕባለኦም ስለ ዝኾኑ። ንምዃኑ ኣቡኡ ኣብ ውሽጢ ዓዲ ድዩ ዘሎ?

ደዋሊት፦ እ...ው፡ ኸማን ኣብ'ዚ ከተማ'ዚ እዩ ዘሎ። ገና ናይ ፍትሕ ክርክርና ኣይዓረፈን ዘሎ። እቲ ኣብ ሞንጉና ተፈጠሩ ዘሎ ጽልኢ ካባይ ሓሊፉ ኣብ ውሓዱ'ዩ ሰጊሩ ዘሎ። ሓደ መዓልቲ ውን ይኹን ወደይ ክርእዮ እዩ ኢሉ ዘይብገሱ፡ ኣብ ልዕሊ ውልዱ ፈጸሙ ዘይግደሱ፡ ካብ ሞቅሙ ጉድኣቲ ክበዝሕ ስለ ዝኻእል ክረኽቦ ኣይመርጽን እዩ።

አማካሪ፦ ውሓዱ ክርኢ ዘይምጽኡ፡ ካብ ምንታይ ይመስለኪ?

ደዋሊት፦ እንታይ እዩ እሞ ክብል፡ ኣብ ውሓዱ ተገዳስነት ስለ ዘይብሉ እዩ ዝኾነውን። ምናልባት ውን ምስቶም ጠንቂ ፍትሕና ዝኾኑ ምስ ስድራይ ውን ሞቶቕ ቅርርብ ዝኾበርም ስድርኡ ስለዝነበር “ናብኣ ገጽካ ከይትኸይድ” ኢሎሞ ክኹኑ ይኻእሉ እዮም።

አማካሪ፦ ብመሰረቱ እዚ ቁልዓ'ዚ ውሓድ ክልቲኹም ምዃኑ ኣርጊጽኪ ከተሰተውዕሊ ይግብኣኪ። እቲ ናይ ካልእ ሰብ ምትእትታው ኣብ ሓዳር ጠንቅን ብቐጸሊ ዝርኣ ዘሎን ክኾነውን ይኻእል እዩ። ነቲ ሕማቕ ስምዒት ዝፈጠረልኪ ኣካል ግርጭትኩም ዝኾኑ ሳዕቤናት ግን ብዙሕ ሚዛን ከይሃበኪ ብዛዕባ ጽቡቅ መጻኢ ውልድኩም ኣማሕሊፍኪ ክትሓስቢ ናይ ወላዲት ግዴታኺ እዩ። እዚ ቁልዓ ኣብ'ዚ ዓለም'ዚ ክመጽእ እንትርፎ ናትኩም ድልዩትን ምርጫን ንሱ ወላካንቲ ኢድ የብሉን። ግንክኣ ግዳይ ናይቶም ዘምጸእኩሞ ወለዲ ኩይኑ አሎ። ከምዚ “ሓራምዝ ክበኣሱ ሳዕሪ ይጉዳእ” እዩ ኩይንዎ ዘሎ። ኣብ እዋን ባእሲ እቲ ዝበዝሐ ተኽእሎ ሕማቕ ነገር ሞራሕ ክመጽእ እዩ እሞ፡ ነቲ ኣብ እዋን ባእሲኹም ዝኾበረ ጉዳያት እናዘከርኪ ካብ መባእሳትኺ ጽቡቅ ነገር ትሰእኒ ግናኺ ሎምን ጽባሕን ነንበዩ እዩ። “ልቢ እናሓደረ ይዓቢ” እኳ ዝበሃል። ጽባሕ ዘምጽኡ ግዕሳ ክትፈልጥዮ ስለዘይትኻእለ፡ ሕጃ ዘይዕረ በሳ ከይትሓድጊ ሓደራኺ ክብል እፈቲ። ንሙዃኑ ክትዕረቐ ትኻእሉ'ዶ ይመስለኪ?

ደዋሊት፦ አይ... እቲ ኩነታት መንቀሊኡ እቶም ዘመርዓውና ቤተሰብ ስለዝኾኑ፡ እቲ ጉዳይ ናብ ኩሉ ቤተሰብ ልሒሙ አሎ። ብፍላይ ከኣ ገዛና በዚ ጉዳይ'ዚ ልቦም ተሰይሩ፡ ጠቐሊሎም ተሰፋ ስኢኖምሉ ስለዘለዉ፡ ተመሊሶም ክርእይዎ ዝደልዩ ኣይመስለንን። ከምዚ ዘበለኒ ቀንዲ ምክንያት፡ እዚ ሓዳር'ዚ ከይፈርሰ ዝገበርዎ ዝነበሩ ኩሉ ፈተነታት ስለ ዘይተዓወተ እዩ። እዚ ጉዳይ'ዚ ናተይ እምበር ናይ ወለደይ ከምዘይኩን ይርድኣኒ እዩ። ግን ከም'ቲ ኣቐዲመ ዝገነርኩኻ ኣመጸኣኣ ሓዳርና ተራ ናይ ክልቲኦም ወለድናን ክሳብ ብገለ ሽንኻቱ ዘሎና ናይ ስጋ

ምክሪ ሰንበት

“ወዲ መን ኢኻ?”

1042

124256

ዝምድናናን ዝመጽኦ ስለዝኾኑ፡ እዚ ሕጃ በጺሕዎ ዘሎ ናይ ሞርዚ ባእሲ ውን ጽልውኡ ሱር ስለዝሰደደ፡ ብወገኑይን ብወገኑን ነዚ ባእሲ'ዚ በንጠሰና ካብ ክልቲኦም ወለድና ተነጺልና ክንነበር ክእለት የብልናን። ስለዚ ንምትዕራቕና ዝምልከት ዝኾኑ ዝረኣየኒ ተሰፋ የለን።

አማካሪ፦ ሳዕቤናት ፍትሕ ንመጻምድቲ ሃሳዩን ሕማቅን እኳ እንተኾነ። ዝያዳ ኹሉ ግና ኣብ ልዕሊ ቁልዑ ዝፈጥሮ ስነ ኣእምራውን ማሕበራውን በሳ መዳርግቲ የብሉን። ኣብ ዝተፈላለዩ ሰባት ነቶም ድሕረባይታን መንቀሊ ሞላ ይሃልዎ፡ ኣብ ቁልዑ ዝወርድ ሳዕቤናት ንምክልኻል ግና ብወገን ክልቲኹም ክግበር ዝግበኦ ነገራት ኣብ ምዕባለን ሞዕናን ቁልዓ ሓጋዚ ክኾነውን ይግባእ። ብዛዕባ ፍትሕኩምን ምፍልላይኩምን ነቲ ቁልዓ ንምንጋር ክግበር ዝግበኦ ሓጋዚ ሓበሬታታት ክህበኪ። እንተ እቲ ወላዲኡ ምዃኑ ምሕባር ግና ዘይተርፍ ሓቂ ስለ ዝኾነ ከመይን መዓሰን ትነግርዮ ደኣ ሕሰቢ እምበር እቲ ከይሓተኒ እናበልኪ ትሰከፍዮ ዘሎኺ ሰክፍታ ብዙሕ ኣይትጨነቐሉ።

• ብመጀመሪያ ሓፈሻዊ ነቲ ኩነታት ከተረድእዮን ክትነግርዮን ምኻንኪ ፈለጥኪ ተዳለዊ። ነቲ ኩነታት ክበሃል ከሎ ነፍሲወከፍ ኣብ እዋን ባእሲኹም ዝተባህለን ዝተገብረን ክንገር ማለት ዘይኹን ዘርብሖን ዘየርብሖን ተመምዩ ነቲ ጽቡቅ ቀዳምነት ብምሃብ ነቲ ካልእ ድማ ኣዛዩድካ ብምሕሳብ ከከም ግዴታቱ ምንጋር ኣገዳሲ እዩ። እቲ ዝኾበደን ክፋእ ሳዕቤን ዘለዎ ነገርን ኣየናይ እዩ ክትብሊ ግን ይግባእ። ሸም ወላዲኡ ምንጋርዶ ዘይምንጋር ከም'ቲ ንሰኺ ትርድእዮን ክመጽእ ይኻእል እዩ ኢልኪ ትጽቢት ትገብርዮ ክሓስብ ውሉድኪ ኣብ'ዚ ሕጃ ዘለዎ ዓቕሚ ድሩት ስለዝኾኑ ንሸም ኣብኡ ከም መቐጸልታ ናይ ሸሙ ከድምጽ ምልምማድ ቀሊል መፍትሒ ይኾነውን። ንኣብነት ወድኺ ኤሰርም እንተኹይኑ ኣብ ክንዲ ኤሰርም ኢልኪ ምጽዋዕ ኤሰርም ወልዳይ ብምባል ብዙሕ ከየሰተብሃለሉ ከምዝለማመዶ ምግባር ሓጋዚ መፍትሒ ክኾነውን ይኻእል እዩ። እንተዘኹይኑ ድማ ባባኻ ወልዳይ እዩ ዝበሃል ብምባል ካልእ ምስ ጉዳይኪ ዝተሓሳዝ መቐጸልታ ከይተገብረሉ ከም ኣብ ጽቡቅ ኩነታት ሃሊኺ ክትሳረብዮ እትኻእለ ኣዘራርባ ሕጃ ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ምንጋር ተመራጺ ይኾነውን። እቲ ሰዒቡ ከይመጽእ እናበልኪ እትሰከፍዮ ሰክፍታ ኸኣ ምስ መጽኢ ኣቐሊልካ ብምርኣይ ምስ ዕድሚኡ ዝኾነድ መልሲ ክወሃብ ይከኣል እዩ። ብውሕዱ “ኣብ'ዚ ምላና ኣይኩነን ዝነበር ...” ክበሃል ይከኣል።

• ብሰንኪ ምስ በዓል ቤትኪ ዝነበረኩም ዝምድናን ኩነታትን ዘኪርኪ፡ ሕርቃን ክሰመዓኪ ይኻእል እዩ። ይኹን ደኣ እምበር ነቲ ህጻን ሕርቃንኪ ክሕግዞ ስለ ዘይከኣል ኣብ ልዕሊ ኣቡኡ ኣሉታዊ ዝኾነ ርእይቶን

ነቀፌታን ምዝራብ ጽቡቅ ኣይኩነን። እዞም ሳዕቤን ባእሲኹም ዝኾኑ ፍጻመታትዚሕቦ ሓገዝ ስለዘይብሉ ምንጋሩ ሕማቅ ምስሊ ከምዘሕድር ገይሩ፡ ኣብ ሓደጋ ከእትዎን ንዋዕንኡ ከኣ ክሃስዮን ይኻእል እዩ ስለዚ ዘይምዝራብም ምረጺ። ምክንያቱ ምስ ኣቡኡ ጽቡቅ ዝምድና ከም ዝህልዎ ምትብባዕ ንዋዕንኡ ኣገዳሲ ስለ ዝኾነ።

• ስምዒቱን ኣበሃህላኡን ዋጋ ሂብኪ ስምዕዮ። ሞላኳ ብዛዕባ ምስ በዓልቤትኪ ክትፋትሑ ከለኹም ዝተፈጥረ ኩነታት ዘሕርቐክን ሕማቕ ሞራሕ ከምዝሰምዓክን እንተገበረ፡ ፍትሕ ከምዚ ዓይነት ጸገማትን ስምዒትን ክፈጥር ብግዲ ስለዝኾኑ ውሽጥኺ ኣዳሊኺ ከም ልሙድ ውሰድዮ። በዚ ድማ ንኺይትሸገሪ ሓልኒ።

• ኣለይቱ ምኻንኩም ኣረጋጋጽኡ። ሞላኳ ኣቦኻ ኣብ'ዚ ዝላ እንተዘይመጸ ክልቲና ንፈትወካን ንግደሰልካን ኢና እንዳበልኪ ምትብባዕ ነቲ ኣብ ውሓድኪ ትሃንጽዮ ቅንዕ ባህሪ ከም መኽሰብ ጠምትዮ።

• ሸግር ከንገሩ ከም ዝኻእል ምርደኡ እምበር እቲ ጸገም ብሰንኩ ዝሰዓበ ከም ዘይኮነ ጌርካ ከተረድእዮ ኣሉኪ። ንኣብነት ኣብ ዝብድለሉ እዋን፡ ‘ኣታ ወዲ ሩጉም’፡ ‘ቁርሱ’ን ካልእን እናበልኪ ገበነኝነት ከምዝሰምዖ ኣይትግበሪ።

• ቀጸሊ ከም ትፈትውዎን ተፍቅርዎን ዘንጸባርቑ ኣቀራርባን ኣዘራርባን ከም መምርሒኺ ግበሪ።

• ብዙሕ ጊዜ ብሰንኪ ዘሎኩም ሕድሕዳዊ ዝምድና ኣብቲ ህጻን ዘሎ ጽቡቅ ጎኒ ክትዝንግዕዮ ስለ እትኻእለ ቀጸሊ ካብ ኣቐልቦኺ ከይፈለኺ ከተተባብዕዮ ሕሰቢ።

• ወላ እኳ ብሕጋዊ መንገዲ ተፈላሊኹም ካብ ሕጃ ንደሓር ብብመገድኹም ኪዱ እንተተባህለ በዚ ቁልዓ ኣቢሉ ትራኽብሉ መንገዲ ስለዘሎ ብዝተኻእለኪ መጠን ምስ ስድራ እንዳ ኣቡኡ መቀራረቢ መንገዲ ኣናድዩ። ከሉ ሰብ ሓደ ስለዘይኩን እቲ ንዓኺ ኩነ ንሓዳርኩም ብጽቡቕ ዝርእ/ትርእይ ሰብ መሪጽኪ ንውላድኪ ምስ እንዳ ኣቡኡ መራኽቢ መንገዲ ፍጠርሉ። እዚ ማለት ኣብ ከሉ እንዳ ሓሙኺ ዝህሉው ማሕበራዊ ጉዳያት ከም መተኣኻኸቢ በዓላት፡ መርዓን ሓዘንን ዝሕወሰሉ ምህዞ ክህልወኪ ዘክሪ።

• ቁልዓ ብሓቂ እምበር ብምትላልን ሓሶትን ስለ ዘይተባብዕ ካብ ምድንጋር ምቁጣብ ።

• ነብሰኺ እንተኣለኺ ኢኺ ንውላድኪ ክትኣልዩ እትኻእለ እሞ ኣብ ነብሰኺ ምእላይ ኣይትሕመቂ።

እዚ ክንዘራረብሉ ዝጸናሕና መምርሒ ዘይኮነ ፡ፍልልያትኩም ንምጽባብን ንውሕስነትኩም መጻኢ ውላድኩምን ኣገዳሲ ዝኾኑ ሓበሬታ እዩ። ይኹን ደኣ እምበር ዝኾኑ ፍትሕን ፍልልይን ነቱ ዝኾነ ድሕረ ባይታን መንቀልን ስለ ዘሎዎ ኩሉ ንምትግባሩ ከበድ ክመስል ይኻእል እዩ። ደጊምና እንተሓሲብናሉ ግና ዝሃለወ ቂምን ህልኽን ይሃሉ ልዕሊ ክልቲኹም ወለዲ ተሓታቲ ስለ ዘይብሉ ረብሕኡ ብሸምኩም ምጽዋዕ ሞራሕ ስለዘይኩን ሕጋውን ሞራላውን ግዴታኺ ንምግባር ተራኺ ኣበርክቲ።

ደዋሊት፦ ጽቡቅ አሎኻ እንታይ እሞ ኩልና ዶ ሓደ ዓይነት ርእሲ ኣሎና ኮይኑ። ግና ንዓይ ውን ገለ ነገር ክርደኣኒ ክኢለ ኣለኹ። የቀንደላይ ካልእ ጊዜ ክድውል እዩ።

አማካሪ፦ ገንዘብኪ፡ ኣብ መስመር ኣሎና።

መም. ዮናስ ሃብተ

ዘንባብካዮ ምክፋል

ከመይ ቀኒኹም ፍትዋት ቁልዑ!

ምንባብ፡ ካልኦት ዝረኣይዎ ክትርእ፡ ካልኦት ዝሰምዎ ክትሰምዑ፡ ካልኦት ዘስተማቅርዎ ክተስተማቅር፡ ካልኦት ዝሸተትዎ ክትሸትት ከምኡ'ውን ካልኦት ዝዳህሰሰዎ ክትድህሰስ ዘኽእል፡ ኩሉ ዓይነት ህዋስ እዩ፡ ስለዚ፡ ብመገዲ እዛ ዓምዲ፡ ነዚ ኩሉ ዓይነት ህዋስ ወንንዎ ንብልኩም ኣለና'ዋ . . . ሰናይ ንባብ!!!

A LION INVITES A GOAT

There was a lion. Once, he was very hungry. He hadn't had anything to it for a long time.

While in search of prey, the hangry lion saw a fat goat standing at the top of a high cliff.

“Good day goat!” said the lion. “Are you not hungry?”

“Well, I am always hungry,” said the goat.

“Why don't yu come down here then?” asked the lion. “The grass is greener down here.”

“I am glad to hear that there is better grass down there,” said the goat. “I thank you very much for telling me.

I hope you like eating it. But the problem with me is that I do not wish to give you a chance to eat me. Good day.”

ዕድመ ናይቲ ኣንበሳ

ሓደ ግዜ ኣብ ሓደ ዓዲ፡ ሓደ ንነዊሕ እዋን መግቢ ከይበልዐ ዝጸብሐ ኣንበሳ ነበረ። እቲ ኣንበሳ ኣዝዩ ጠምዩ ስለ ዝነበረ፡ ዝብላዕ ደልዩ ናብዝን ናብትን ይዛውን ነበረ። ከምዚ ኢሉ ላዕልን ታሕትን እናዛወነ ከሎ፡ ኣብ ጫፍ ናይ ሓንቲ ኩርባ ሓንቲ ንክትበልዓ እተወናውን ህግራ ጤል ረኣየ።

ነታ ጤል ርእይ ምስ ኣበላ፡ ብኡ ንብኡ ጎቢጡ ክበልዓ እኳ ሓሳባት እንተነበሩ፡

ናብቲ ንሳ ዝነበረቶ ኩርባ ክሓኩር ግን ክእለት ኣይነበርን። ስለዝኾነ ድማ ንሳ ናብቲ ታሕቲ እንተወረደትሉ ኢላ፡

“ክብርቲ ጤል ከመይ ትውዕሊ፡

ዝጠመኹ ድማ ኢኹ፡ እትመስለ!” በላ።

ሽዑ እታ ጤል ትቅብል ኣበላ፡

መለሰትሉ ከምዚ ኢላ።

“ኣነ ደኣ ኩሉ ግዜ ምስ ጠመኹ፡ ዝብላዕሲ'ወ ምደለኹ!”

“ጠሚኹ እንተ'ለኹ ናብዚ ውረዲ፡

ኣይትርእዮን ዲኹ፡ እዚ ልሙዕ ሳዕሪ!”

ምስ በላ፡

ንሳ ድማ፡ ነቲ ሓሳብ ቆብ ኣበላ፡

“እቲ ሳዕሪ፡ ዘሎ ኣብኡ፡

ጽቡቕ እዩ ንምብልዑ. . .” ድሕሪ ምባላ፡

ገጸ ናብቲ እትሃድመሉ ኣንፈት ገበረቶ እዋ፡ “ንሰኻ ብወገንካ፡ ንክበልዕ ስለ ዝሓለኻለይ፡ ብዙሕ ብዙሕ የቐንጽለይ፡ እንተኾነ ግን፡ ምናልባት ተንኮል ሓሲብካ ከይትኸውን፡ እዛ ጥሚተይ ትሕሸኒ፡ ኣነ ሳዕሪ ክበልዕ ክበል፡ ንሰኻ ንዓይ ካብ ትበልዓኒ፡ ስለዚ ከይደ ከይደ ደሓን ቀኒ፡” ኢላቶ ተመርቀፈት።

መኣከቢ ዓሓፍ

ገሊኡ ክፍልታት - ናይ ገሊኣተን ኣብያተ ትምህርቲ፡

እንዳ ጉሓፍ'ዩ ዝመስል - ብብዝሒ ወረቓቕቲ፡

እንተኾነ ግን. . .

እዛ ንድርብያ - ወረቓቕ ከም ዋዜ፡

ኣብቲ ክፍሊ - ሓመድ ሓሓዜ፡

ርግጽ ምስ ነብላ - ተውጸኦ ደሮና፡

ብኣፍንጫ ዝኣቲ - ከምኡ'ውን ብኣፍና

ሰዓል የሕምመና፡ ጎሮሮና ይዓጽወና፡

ስለዝሰ. . .

እንታይ ገደሰና፡ መኣከቢ ርስሓት፡

መጉሓፊ ክለና፡ ኣብኡ ንደርብያ- ርስሓት እንተ

ረኺብና፡ ከባቢና ክጸሪ ክሕሎ ጥዕናና።

ዙፊ'ዋ ሃገርካ

ብሄረ ዓፈር፡ ኣብ ደቡባዊ ምብራቕ ገማግም ቀይሕ ባሕርን ኣብቲ ከባቢ ዘለዎ

ደሴታትን ይነበሩ። ብንግዲ፡ ብምግፋፍ ዓሳን፡ ብመጓሰን ድማ ይመሓደሩ። ዝሃ ናይ ብሄረ ዓፈር፡ ካብ ቁርባት እንስሳታትን ምንጻፋትን ይሰራሕ። ዝሃ ናይ ብሄረ ዓፈር ‘ኣድዓሪ’ ዝበሃል፡ መርዓት ብሄረ ዓፈር፡ ኣብ እንዳ ሰድራኣ ኣብ ዝተሰርሓላ ዝሃ ደኣኦን፡ እታ ‘ኣድዓሪ’ እትበሃል ሓንቲ ዝሃ ናብ ክልተ ትምቀል እዋ፡ እታ ንል ምስ መሓይታ ኣብታ ‘ማዕደኒ’ ትበሃል ክፋል፡ ወዲ ምስ ኣዕርኽቲ ድማ፡ ኣብታ ‘ቤዳን’ ትበሃል ክፋል ናይቲ ዝሃ ይውዕሉ።

ምኽሪ ሰንበት

/// ደድሕሪ መኪና

ኣታ'ዞም ገሊኣቶም ቁልዑስ ክዕሸዉ! እናረኣዩ እናሰምዑ ኣብ ጸገም ዝኣትዉ። ዝሓለፈ ሰለሰ ክልተ ተመሃሮ፡ እናኹዱ ከለዉ ናብ ምህሮ፡ ንሕና ኣብ ኣውቶቡስ ብድሕሪት ነይርና፡ ንሳቶም ኣብ ብሽግለታ፡ ደድሕሪ'ታ ኣውቶቡስ ይገዩ እግሪ እግሪ። ካብታ ኣውቶቡስ ከይፍለዩ፡ ቅድሚኦም ዘሎ ከይረኣዩ፡ ናይ ዘለዎም ይገዩ። ናይ ተመሃሮ መልክዕ የብሎም ስነ-ስርዓት፡ ኣካይደኦም ዘኣቲ ናብ መዓት።

ሽዑ ሓንቲ ኣደ፡ “ኣታ ተመሃሮ ድዮም?” ኢለን። እታ ዲሺዘኦም ርእየን። እታ ዲሺዛ'ውን እንተ ዘይኮይኑ ብሕብራ፡ መልጎም ኣይተለጉመት ክራባታ የብላ። ዝገደደ ድማ፡ ብኸመይ እዮም ክመሃሩ እንድዒ፡ ብዘይካ

ዝተዓኹለላ ሰለስተ ጥራውዝቲ፡ ካልእ ኣይነበርምን ወላካንቲ። ኣነ ምስቲ ካልኣይይ ገሪመና፡ “እዋእ! ኮይንዎ መጽሓፍ ወይ ናውቲ ትምህርቲ ዘይብላ!” ኢልና፡ እናዕለልና። ሃንደበት እታ ዝነበርናያ ኣውቶቡስ ንሂራ። እቶም ተመሃሮ'ውን፡ ካብታ ኣውቶቡስ ከይፍለዩ ክብሉ፡ ናይ ዘለዎም ሓይሊ ነሃሩ። ድሕሪ ቁሩብ፡ ዓቢ ጸገም ተፈጠሩ። ጉድጓድ ረኺቦም፡ እቲ ሓደ ቁልቁል ኣፋ ወዲቂ፡ ናብቲ ጉድጓድ ተተኺሉ። ዝተረፎ የብሉን ተሰባቢሩ። ኣየ መዓት! ኣብ ምንቲ ምንታይ ኮን'ዩ እዚ ኩሉ!?

በጃኻትኩም ቁልዑ! ኩፋኣኢና ርኢና'ዎ፡ ካብኣቶም ተመሃሩ፡ ሸግለታ ክትዝውሩ ከለኹም ኣይትጎራብቲ፡ መገድኹም ሓዘ፡ ናህርኹም ድማ ተቐጸጸሩ።

ሃገር

የናታን ገብረሃውት yogh@zena.gov.er

ካብ ክለቡ ሰሜንቶ ብክብሪ ዝተፋነወ 'ኤርትራዊ ዱንጋ'

ሰሜን
ወድድር መኪናን ሞተርሳይክልን ብምክንያት ዝኸረ መዘገብ 28 ዓመት ስርዓት ፈቓድ ሃገራዊ ፈገገኛ መኪናን ሞተር ሳይክልን ኣብ ክተማ ምጽዋ ወድድር ከካይድ እዩ።

ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ
ሃደራልድ - ቦርምግወግ 300
ኒውካል - ማን ሮድስት 5:15
ሳውዝስተን - ሊቨርፑል 7:30

ሳለጋ
ሰቢያ - ጂኒና 200
ባርት ጊታፊ 6:15
ሰልታ ሺታ - ኢንዱስትሪ 8:30
ቫለንሲያ - ሊቫንት 10:45

ሰረኣ
ኢንተር - ቦሎኛ 5:00
ቶሪኖ - ኡዳይን 5:00
ሮማ - ቤሪንጎቶ 10:45

ብተረር ቅልዑን ኣብ ሰሜን ወገን ብክርኣዮ ዝሰረ ናይ ምክልኻል ቃልሲን እዩ ዱንጋ ዝበል ቅጽል ስም ጠቢቕም - ምስ ብራዚላዊ ዱንጋ ንምግባሉዩ። እዚ ኣብ ዝፈለገሉ ቦታ መስመር ምክፍፋል ዘይጽግሉ ብፍላይ ደማ ከም ማእከል ተኸኸላይ ሃሊሑ ዝተረፈዩ ገዳምን ሓላቕ ጋንታን ክሰብ ሰሜንቶ ዝሰረ መሓመድ ሰዲ ደብኹት ጋንታኡ ሰሜንቶ ቅድሚኒ ሰሙን ምስ ቀይሕ ከባን ብምክንያት ወድድር ሞጽጫ ፈቓድ ኣብ ዝተጋበዘሉን ብርክት ዝበሉ

ኣፍቀርቲ ኩዕሶ እግራ ኣብ ዝተረኸቡሉን ኢጋማሚ እዩ ብመገዝ ጫማኡ ሰባሉ። ኣካዲ ፋብሪካ ሰሜንቶ ኣቶ ወልደይ ኪዳ ኣብቲ ኢጋማሚ ተረኽቡ። እቲ ተጽዋታይ ኣብታ ጋንታ ኣብ ዝጸንሐሉ እዋን ገዢታዮ ስፖርታዊ ጭጥታን ኣበርክቶን ድሕሪ ምምህንጉ ነቲ ብክለቡ ዝተበርከተ መዳይ ሽልማት ፕዝዝን ስርዓቲኡን ንመሓመድ ዓዲሉም። ኣማሓዳሪ ክተማ ባዕድ ኣቶ ሃይለ ኣሰጻግ ብመገዝ ብምሽን ስፖርት ናይቲ ዞ

ንዝተበርከተሉ ዝፈለገሉ ዕጥቅታት ስፖርት ኣረከቡም። መሓመድ ርገኣ ምስቡን ዝመዘዙ ተጽዋታይ ምጥዱ ይገኛሉ። ዝያዳ ግን ብተረር ቅልዑ እዩ ዝበከር። ሻምፕዮን ዞታት ኣርትራ ትሕቲ 17 ዓመት ኣብ ዝሰረሉ ክብ ናጻ ቅሓ ብታሕቲ ክብ ርሑቕ ኣሲታት 40 ሚሊዮን ዘቐጥሩ ሸቶ ኣብቲ ግዜ ልዑል ኣደናቕት ዝረኸቡ ነይሩ። ንሱን ግዛኡ ሰሜንቶ ቀይሕ ባክሪ መሓላዊ

ተሳተፉ ጥራይ ዘይካ ልዕሊ ካልኣት ዞታት ደማቕ ኣኸለል ዓመት ክትደናጅ እውን መረከ ተራ ተጽዋቲ እዩ - 2006 ኣብ ናይ ሳም ፊኒሽል መንጃሊዮን። ሽቡ መሓመድ ቅድሚኒ ገምገጫ ምበጽጉም ተኸሪ ናጻ መ እዩ ሰራዊ - ክብ ኩርናዕ ሸቶ ኣመገቢቡ ነይሩ። ልዕሊ ስሙ ቢታ ዱንጋ እትብል ሳንኡ ዝልለ መሓመድ ኣብ 2009 ምስ ክለብ ስቲላ (ባዕድ) ድሕሪ ምጽዋቲ ቀጸሉ ኣብ 2010 ብቐጥታ ናብ ክለብ ስፖርት ሰሜንቶ ተሰጋጊሩ። ምስታ ጋንታ ኣብ ዝጸንሐሉ እዋን ደማ ብኩላት ዋናጩ ዓቲሩ። ከምኡውን ምስኡ ኹይነ ክኮበ ሃላዊይ ወድድር ኩዕሶ እግራ ዝሰረ ሊግ ኣርትራ ተሳተፉ እዩ።

ዘደንቑ ክብረ-ወሰን ኬን ኣብ ደርቢ ሰሜን ለንደን ይቕጽል

ኣብ ታሪኽ ፕሪመር ሊግ ግምገማ ደርቢ ሰሜን ለንደን፡ እቲ ዝጠብሐ ሸቶታት ዘመዝገበ ተጽዋታይ እንተሉ፡ ኢማክሌል ኣይባርር እዩ - ሸምንት ሸቶታት ብሙ ኣጽሑፉ። ድሕሪዚ ኣፍሪቃዊ ዝሰራዕ ደማ ደንቂ ኣመዝጋቢ ሸቶ እንግሊዛዊ ሃሪ ኪን እዩ። እዚ ኣጥቃዒ ተጥገም ትማሊ ዘመዝገበ ሸቶኡ ኣብ ሻብዳይ ደርቢ ናይ ሰሜን ለንደን ጸውታኡ ሻብዳይ ነይሩ። እታ ኣብ መዘገብ 49 ደቂቕ ብርክት ምስ ሰቢዒት ታርክ ዘመዝገዓ ኩዕሶ ንወገን ተጥገም ኣብ ልዕሊ ኣርሰናል እክልቲ ነይሩ። ሰላሳ ነጥቢ ብምሕፋስ ንደረጃኡም ኣብ ፕሪመር ሊግ ናብ ሳላይ ኣይደባ። ሁሉው ቦታኣ ብድይ ለሚ ሰንክት ጸውታት ኣይጽሉን ማለት ግን ኣይካየን።

ዝኬን መዘገብ 23 ናይዚ ዓመት ስፖርት ሸቶኡ ኪይና ተመዝገባ ኣሉ። ታርክ ክብ ሚዳኣ ወጽኦ ኣብ ዘደደቦ ናይ ሊግ ጸውታ ንሳላይ ተኸታታሊ ግዜ እዩ ትሰር ዘሉ። ኣብቲ ልዑል ትጽቢት ዝተገብረሉን ክልቲኣን ክለባት ብምሳሌ 50% ንኩዕሶ ዝተቐጸረሉ ግምገማ ኪን ኣብ ቀጥምት 45' ጽብቅቲ ፈተነ ከይደዱ እንክሉ፡ ሓላው ልዩት ኣርሰናል ፒተር ቸክ ዝኬንን ኪራን ትራፒርን ደው ብምባል ንተጥገም መሪሕታ ክብ ምስፍሕ ሃገቲዋ እዩ። ኣርሰናል ክኮበ ጃክ ዊልሽር ንዝፈተና ኩዕሶ ሁኅ ሎሪስ ዘድሕና፡ ንሸቶ ዝቐንጸ ቅሓ ኣይገንደሰትን። መቐም ተጥገም 6 ንሸቶ ዘቐን ቅልዑት እንክተኣንገድ፡ ኣርሰናል ሓንፋብ ጥራይ እዩ።

ተቐይሩ ዝኣተወ ኣሊክሽንደር ላክቲ ኣብ መወጃታ ግዜ ንኣርሰናል ከመዳራ ፈተኑ እኳ እንተብረ፡ ሰኣን ቀሩብ ብምናገሉ ግን ዓመት ተጥገም ውሕሰ ኪይኑ ወጽኦ። ቢ ደማ ጋንታኡ ኣብ ዓሕረምት 16 ናይ ፕሪመር ሊግ ጸውታት (ክብ ሚዳኣ ወጽኦ ምዃንቶ) ኣንጻር ሃላዊት ሓመት ክለባት ዝጠግ ሕጂ ዓመት ስኢና ኣሉ። ኣብ መገቡ እዞን ሰሜን ለንደን ደማ ክለባት ዘሉ ናይ ነጥቢ ፍልልይ ክብ ሰላሳ ናብ ሽወጥታ ዝፈተ ኣሉ።

ዚያን ንምውጻእ ኢስኮ ኣሉታዊ ምላሽ ሂቡሉ

ኣሰልጣኤ ሪዮል ማደራድ ዚያን ዚያን ኣሰፋፋሊ ኣሲኮ ክብታ ጋንታ ከወጽእ ምዃን ንዝጋገዙ ዘሉ ዘርባ ውጽኦ ሓሳት ክበል ጸረዎም። ኣሲኮ ከሉ ቀልቡ ሓሳብን ድሌቱን ምስታ ጋንታ ከምክሉን ክብ ጸውታ ናብ ጸውታ ምዕላል ንምርኣይ ከይደቀስ ዝኣከበ ምዃንን ዝበረ እቲ ፈረንሳይ ኣሰልጣኤ "ብምሉኡ ብዕዕኡ ዝበዛል ዘሉ ክብ ሓቂ ዝረኣቐ ውጽኦ ሓሳት እዩ" ክበል ተሓሪቡ።

ከምዝተከራረበን ዘሊ ወዲ 25 ዓመት ድሕሪ ምዝመ ሻምፕዮን ናብ ዝኸት ካልኣ ጋንታ ከምዝይሸጠን ይሕብር። ብተደጋጋሚ ምስ ጋንታታት ዓዲ እንግሊዝ ስሙ ዝበዛል ዘሉ ኣሲኮ ጋንታኡ ሪዮል ማደራድ ምስ ለቫንት ማሪ ድሕሪ ምፍልላዩ እዩ ምስ ክለባት ፕሪመር ሊግ ርክብ ዮህደድ ከምክሉ ብመራኸቢ ብዙሃን እንግሊዝ ዝተናፈሰ፡ እንተ ዚያን እዩ "ኣብዞ ጋንታ 25 ተጻውቲ ኣለው ነፍሰ-ወኪም ደማ ግይ ኣለምም" ብምባል፡ ምናልባት ኣሲኮ ክብ ማደራድ ከወጽእ እዩ ዝበዛል፡ ዘሉ ኣብ ነፍሰ-ወኪ ጸውታ ብዘይምጥፋ ክኸውን ከምዝክኣል ወሲኹ ይሓረብ።

ኣውቶቡሰ ባርሲሎፍ ብደገፍቲ ቫለንሲያ

ጸምብል ዓርሞሽሽ ሰጃፍቲ ክለብ ባርሲሎፍ ድሕሪቲ ብኩመት ምሽት ንቫለንሲያ ዝሰረቲሉ ግምገማ ኪፓ ደል ኣይግደን። ጸውታ ምስ ተወደኦ ደገፍቲ ናይታ ዝተሰየረት ጋንታ ናብታ ተጻውቲ ባርሲሎፍ ተሓራርሞላ ዝሰራ ኣውቶቡሰ ብምኽድ ሓደጋ እዩም ወዲጃም። ክብቲ ንመጀመርታ እዋኑ ብምልዮ ባርሲሎፍ ልዩት መጋጥምቲ ዝደፈረ ብራዚላዊ ፍሊፕ ኮኒያ ከምኡውን ብመዳ ኢሳን ራኪቲቶ ዝተረኸቦ ሸቶታት እየን ኣብቲ ወሲ ጸውታ ንበርካ ዘኸሰ። ነታ ብኤርኒቶ ቫልቫርዶ እትሰላም ዓባይ ጋንታ ብደምር ክልተ እግራ ናይ 300 ዓመት ናብ ናይ ወርሒ መጋቢት ግምገማ ናጻመ ኣዘለላና - ንምጽጫ ኣንጻር ሲቪል። እቲ ልዕሊ 43,000 ደገፍቲ ብኣኣል ተረኽቦም ዝተዘበ-ዎ ንተባህሉ ሃንታው ዘበሉ ግምገማ ፍርቂ ናጻመ ካልኣይ እግራ ክብ ግምት ወጽኦ ጋንታኡም ብምሰራ እዩም ደገፍቲ ቫለንሲያ ኣብ ደገ ወጽኦም ከፀርኡን ዘይሰጋገርታዊ ተግባራት ክፍጽሙን ዝተራእዩ። እዩም ቲፎን ኣብ ልዕሊ ዕድምቲ ጋንታ ኣክብሮት ዝጥብሩ ተግባር

ማን ደናይትድ ንቲራምፕ ትወቕስ

ፕሪዚደንት ኣመሪካ ዶናል ትራምፕ፡ ኣብ ኣመሪካ ንገገሞት ዓመት ዝተመለሸ ቀረጽ ግብረ ከም ዘተኣታተወ ዝተፈለገ ሽይኑ እንግሊዛዊት ክለብ ማንክስተር ደናይትድ ብቲ እዚ ፕሪዚደንት ዘመሓለፈ ትኣዝዝ ናይ ቀረጽ፡ ኣብዚ ሽዱሽ ወርሒ ናይ 29 ሚያዳን ፓውንድ ክሄራ ከምዚገመግ ተሓቢሩ። እታ እንግሊዛዊት ክለብ ብኩመት ኣብ ዝዘርግሐቶ መዝገብ፡ ፋንዲማይ ቅማራኣ ኣብ ዝተሓራ ሽዱሽ ወርሒ ማለት ክኮበ መወጃታ ታሕሳስ ናይ 29 ሚያዳን ክሄራ ከምዚገመግ ክትሕበር እንክሉ እቲ ኣቐዲማ ብዝኣተወቶ ውልል ክትፈልግ ዘይከኣለት ናይ 488 ሚያዳን ክሄራ ደማ ከምዝሰጠላ ኣቐዲማ መዝገብ ከም ዝከብሉ ኣፍሊጣ። እዚ፡ ንዝኸፈኡ ውጽኢት ደናይትድ ድሕሪቲ ኣብ 2010 ዚጋበዝ ሳላይ ርብዒ ናይ 65.8 ሚያዳን ፓውንድ ክሄራ ዝወከል እዩ። ምሃ እዚ ጋንታ ኣብ ተመሳሳሊ ክፍሉ ግዜ 18.7 ሚያዳን ፓውንድ መክሰብ ረኺባ ነይሩ። ዶናል ትራምፕ ቐጥቦ ሃሖ ናብ ዝሰላዕ ክበገም፡ ክብ ምዕራውያን ሃሪቲ ደማ ዝሰላዕ እቶት ንምርክብ ብዘደጃፍ

ምቕራጽ ግብረ ኮርፕረሽን ኣመሪካ ደናይትድ ወቕሳቶ ኣሉ። ብቲ ንሱ ዝኣወጀ መሰረት፡ ኣብ መላእ ዓለም ዝርከብ ብኩላት ትኣዝት ተጽልዮን ምህወን ደማ ይሕበር ኣሉ። ሓላፊ ፊናንሽ እታ እንግሊዛዊት ክለብ - ክሊፍ ባቲ፡ ኣዋጅ ትራምፕ ገደናይትድ ናብ ክሄራ ክትኣቲ ደፋፊላዊ እኳ እንተሉ፡ ክብሉ ሓላፊ ካልኣ ጽልዋ ከምዚገመገል ግን ብትራ ዝሄራ። እዚ ሓላፊ ፊናንሱ "ክትኣቲሉ ዝምዘኣካ ምስ ዘይትኸፈሎ ሓይ ጸቕጠዩ" ክብል፡ ማንክስተር ደናይትድ ክብቲ ክሓሰቶ መክሰብ ክሄራ ብምጥገም ዓቢ ስምብራት ከምዝኸኣ ኣምራሩ ተሓሪቡ። "ናይ ሃይሕ መደብ ዝተሓንጸጸ መክሰብ ናይዛ ጋንታ እዩ" ይወቕስ። እታ ዓርሞሽሽ ጋንታ ኣብ ዓሕረምት ሰላሳ ወርሒ ናይ 2017 ብደምር 69.6 ሚያዳን ፓውንድ ንደምዝ ተጻውቲን መክሰብም ከተወጽእ እንክሉ ኣብ ሻምፕዮን ሊግ ናይ ዝተሳተፍዎ ደማ 6 ሚያዳን ፓውንድ ንፍሰ-ወኪ ተጽዋታይ ከፈሉ።

አቡበከር ዓ/አወል

“ጸገምና ብማክላይ አማራጲ” ከንፈትሐ ንጽዕር አለና”

ኮርፖሬሽን ኤለክትሪክ ኤርትራ

ኮርፖሬሽን ኤለክትሪክ ኤርትራ፡ አገልግሎት ናብ መላኡ ኤርትራ ገምግሞኳ ኣብ ጽዑቅ ስራሕ ገርገሎ - ሓዲ ካብ ዓቢይ መካኒ ቁጠቦን ምክላሻሽን ሃገርና ኣይ፡፡ ኣብዚ ዘለና ናይ ተክፍሎጂ ዘመን ብዘይ ኤለክትሪክ ምግባር የጽዎ ሞራይ ዘይባ ኣይካፈልን ኣይወጥን፡፡ ካብ ከተማ ወጻኢ ዘለዎ ዓድታት ሃገርና፡፡ ኣገልግሎት ኤለክትሪክ ምስ ቀዳማዊ መሲኦስ ሰሪዖና ነገር ኣይ፡፡ ገዢ ኮይኑ ኣለ፡፡ ምክንያቱ ጸዓት ንብርሃን ምኽት ሞራይ ዘይባ ኣብ ሕርሻን ምርባኽ እንሰላን ምዕቃብ ዘርእን ካልእ ገጠራዊ ሃገራታትን እውን ዘሰላ ተራ ኣይ ዘለዎ፡፡

ዚ ኮሞ ቀዳማዊ ገዢ ምዃን ኤርትራ፡ ነቲ ጸዓት ዘሰላ ኣብ ኣብ ብህራው ወፍራ ኣብ ምዝርጋሕ ደርሰኡ ኣለ፡፡ ዛጅን ከኣ ኣብ ኣማኡ ገጠራት ኣውሲ ከተማታትን ዓድታትን ሃገርና ኣገልግሎት ኤለክትሪክ ተዘርጋሐ ደርሰዎ፡፡ ኣብዚ ኣብዚ? እንተተባብዞ ከን ኤለክትሪክ ዘይወፍሶን ምቕጽ ክቐልልዩ፡፡

ዛጅን ብሓደሊ ነዓዲ ሞራይ ዘርሕ ምዃን ጸዓት ሃገርና ኣብ መላኡ ሃገር ብሓደ ዓይነት ታሪፍ ኣገልግሎት ኤለክትሪክ ክህብ እንከሎ፡፡ ንመክሰብ ዘይባ ብደግማ (subsidy) ናብ መላኡ ህዝቢ ኣገልግሎት ገምግሞኳ ኣይ፡፡ እዚ ማለት ግና ነቲ ትኣል ብዘው ወይ ቀጻልነቱ ኣብ ምልክት ሕብ ብዘይቱ ናጻ ኣገልግሎት ማለት ኣይካዕን፡፡

ኣብ መዛገብ ኣብይት ንሓደ ከሎዋት 252 ናቕፋ ኣይ ዘክፍል፡፡ ንተላኡ ደማ ከም ዓይነት ካብ 1.80 – 3.20 ናቕፋ ገዢ ሞራይ ደክፍል፡፡ ኣብዚ ኣተኣኻኸብዎን ጸዓት ከኣ ስራሕተኛታት እቲ ኮርፖሬሽን ቀጻርቲ ብምዃን ናይ ክፍሊት ቦል ብምዕጻን ኣይ ዘጸዓም፡፡ ሓዲሓ ዓይነት ቦል ሻቡ ገዝብ ክቐብሩ ከሎ፡፡ ዘበዘቡ ደማ ቦል ሞራይ ደዕድሎ፡፡ ተገልጺኦ ህዝቢ ከኣ ቦል ሕታ ኣብ መክፈሊ ኣብይት ጽሕፈት ከይዱ ይኸፍል፡፡

እዚ ኣሰራርሓዚ ብዘኸ ገልገሎ ሰጠን ግዜን ዝካትት ኣይናጽ ኣገዛዝ

ሰጠኹም ጽዋት ክፈጥር እሎን ኣሎን፡፡ ሓዲ ካብኡ ዋሕዲ ኣንበብቲ ቀጻርቲ ናይቲ ትኣል ሰጠኡ ናይ ህዝቢ ቀጻርቲ ከይተሰበ ገደባርሕ ብምት ዋጋ ሃልኪ ደሰሎ፡፡ ወይ ከኣ ዋጋ ናይ ቀጻርቲ (ክራይ ቀጻርቲ) ሞራይ ደክፍል፡፡ ኣብዚ ደማ ንተገልጺኦ ዕዳ ብዘይቐጽ ይደራረብ፡፡

ኣብ ዝኣለፈ ዓመት-2017 ካብ ወርሒ ሚያዝያ ጀምሩ ዚገጠመ እምነኡ እዚ ዝተጠቐሰ ምደርራብ ዕዳ ኣይ፡፡ ህዝቢ ናይ 10 ኣዋርሕ ዕዳ ተቃላኢዎ፡፡ እዚ ተርጓሚ እዚ ግና ኣብ ዘገ ማክሊ ሞራይ ኣይ፡፡ ዚ ዝተቃላኢ ዕዳ ሃልኪ ጸዓት ገምድቑኹ ኮርፖሬሽን ኤለክትሪክ ኤርትራ - ኣብ ወርሒ ሞራይ ደክፍል ዘሰና ሞራት ክልተ ግዜ - ናይ ወርሒት ግዛትን ሰነን 2017 ቦል ዓይኡ፡፡ ልሊ ናይ ምክፍል ዓቕሙ ዝኸን ዝጠከኦ ማክሊይ መክሰብ ዘለዎ ተገልጺኦ ከኣ ኣዕዘዝመ፡፡ ማዕከት ዘና ሃገርና እውን ነቲ ናይ ህዝቢ መረረ ኣቃሊሐን፡፡

ናይዚ ጉዳይ ገዢ መርህን ምክንያትን መፍትሒኡን ገምርቲ ምስ ተሓፊ ጨፈር ገሞዲ ኣብ ኮርፖሬሽን ኤለክትሪክ ኤርትራ ኣቶ ኣንድ ተክፍሎም ቃሉ መስትት ኣይደና ኣለና፡፡

ልሊ 100 ሺሕ ሞራይ ኣብ ዘገ ማክሊ ኮሞ ዘለዎም ብምስር መርሂኡ ዝጀመረ ኣቶ ኣንድ ጠላብ ሞራይ ገምግሞኳ እርሳታዊም ቀጻሊ ምዃን፡፡ መልታዊ ሓደነቲ ሞራይ ከምዘወጥኹን ኣረዳኡ፡፡ ዚ ሞልታዊ እናደደ ዝመጽእ ዘሎ ብጠኪ ሞራይ ብሰላማን ጸፋፍን ገምገልጋል - ሓደሽ ኣገዛዝ ኣተኣኻኸብ ዋጋ ሃልኪ ጸዓት ኣብ ምክትታው ደሰራክ ከምዘሎ እውን ኣረገፈ፡፡ እቲ ሓደሽ ኣገዛዝ ኣተኣኻኸብ ዋጋ ሃልኪ ጸዓት ብዘኸ ከላን ገልገሎን ከምዘኸ ዝገለጸ ኣቶ ኣንድ ተገልጺኦ ባሉ ቀጻርቲ መዘገቡ ብምጽእ ዕዳኡ ዝኸፍሎ ማል ምዃን ኣገዝበ፡፡ “እዚ ዝተጠቐሰ ሓደሽ ማል ካብ መዓሰ ኣብ ግዜ ኮሞ ዝወሰድኡ ገዢ እንተዘይካ ኣብ ቀረብ እዋን ኣብ ግዜ ገምዑሉ ደሰራኡ ኣሎ” ደማ ኣለ፡፡

ናብቲ ቀንዲ መደብና ዛግ ምስ ኣተና “እዚ ዘርብ ዘሎ ምደርራብ ዕዳ ብደይ ትኣልና ጸዎ ኣይ፡፡ ዋሕዲ ስራሕተኛታት ኣንበብቲ ቀጻርቲ ሰጠኡ፡፡ ወርሒዊ ገፍሶ ወፍ ቀጻርቲ ከፈርሻኸሎ ኣይክፍልን ኣይ፡፡ እንተዘጠከኦ ንሓንቲ ቀጻርቲ ኣብ ሰጠሉ ወርሒ ሓንቲ ኣይ፡፡ ብዘክል ተሰባ ዋጋ ዝለኸ ጸዓት ብገዢ ክፈልጥ ከሰና ናይታን ክልተ ኣዋርሕ ግና ብምት ኣይ ዋጋ እንሰላ፡፡ ኣብ ከኣ ሓደፍ ዘፍ ደጋግም፡፡ ምክንያቱ እቲ ምትና ትክክል ክኸውን ኣይክፍልን ኣይ፡፡ ጸዎና ግና እዚ ዝተገልጸ ዋሕዲ ኣንበብቲ ቀጻርቲ ሞራይ ኣይካዕን፡፡ ኣብ ናይ ኣሰራ ስራሕ እውን ዝተፈለሰ ጸዎ ኣለና፡፡ ሰጠኹም ደማ ኣብ ኣሰራፍላኡ ገምገሞል ብዘጸዎም ማል ገምገልኦ ገዢ ኣለና፡፡ ሓዲ ክፍሎም ዘለዎ ገዢ ግና እቲ ወንዝፍ ዕዳ ሃልኪ ጸዓት - ወዓሉ ሓደራ ክክፈል ምዃን ኣይ፡፡ ምክንያቱ እዚ ትኣል ክክፍል ወይ ከፈርሻ ይበሉን፡፡ ናይዚ ትኣል ደው ምል ንኸሉ ጸልማት ኣይ፡፡ ኣገልግሎት ከፍሎን ከፍፍፍን እንተክፍሉ ኣታዊ ክከር ኣለዎ፡፡ ግና ኮሞቲ ኣቐዳሙ ዝተገልጹ ምውሃል ናይዚ ናይ ኣሰራት 10 ኣዋርሕ ዕዳ ጉድሰት ናይ ተገልጺ ሰጠኹም ኣብ ኣሰራፍላኡ ኣማራጺታትን ገሊ ሕድገታትን ኣተኣኻኸብ ኣለና፡፡” ምስ በቲ ካብቲ ዘተኣኻኸብዎ ማልታት ኣሰራፍላ-

ቀዳማይ ናይ መክፈሊ ገደብ ግዜ ክከብ 8 ኣዋርሕ ምዃን ክኸውን ከሎ ካልኣይ ደማ መቐጻብቲ ምህራዝ ኣይ፡፡ ሳልሳይ ከኣ ክፍሊት ልሊ ዓቕመይ ኣይ ኣሉ ዝፍረዝ ሞራይ ምክንያቱ ተራእዩ ነቲ ዝመጽ ቦል ክፍሊት ናብ ሰጠሉ ወይ ኣርገቡ ወርሒ ምዝርጋኡ ምዃን ኣሰራፍላ፡፡

ዓቕሚ ገዝሎ ወንዝፍ ዕዳኡ ብሓደ ግዜ ክኸፍል ዝዘለ እውን ምክፍል ኮሞ ዝክል ኣረዳኡ፡፡ ዛጅን ደማ ብዘተት ሞራይ ዝመጽእና ቦል ልሊ ናይ ምክፍል ዓቕሙ ኮይኑ ዝሰራ ኣሰራፍላ ይገልጸልዎ ከምዘሎ ኣቶ

ኣንድ ገለጸ፡፡ “እዚ ጸዎዚ እዋናውን ዘይደግም ኣይ፡፡ ድሕሪ ምል ከኣ “ንዘተኣኻኸብ ታሪፍ ሃልኪ ጸዓት ንዘኸኦ ጸዎት ናይዚ ትኣልን ተገልጺኦን ኣይ ከምዘከር ንተኣኻኸብ ኣይ” ወሲኹ፡፡

ብሃኡ ጌጋ ናይ ሓዲ ትኣል ዚጋም ጸዎ ወይ ክራይ ሞራይ ዘይባ ባሉ እቲ ትኣል ሓደፍት ክወሰዱ ዝገቡ እኣ እንተኹ ኮርፖሬሽን ኤለክትሪክ ኤርትራ ግና ህዝቢ ገምገልጋል ብደግማ መክሰቲ ዝርሕ ናይ ህዝቢ ትኣል ሰጠኹም ንተገልጺኦ መክፍል፡፡ ጸዎ ክከር ተደርኹ ኣለ፡፡ ህዝቢ ዘርጓዩ ተጻዋርትን ምክትባርን ከኣ በቲ ትኣል ልዑል ምህርን መክሰን ረኸቡ ኣይ፡፡

ተሓፊ ጨፈር ገሞዲ ኣብ ኮርፖሬሽን ኤለክትሪክ ኤርትራ ኣቶ ኣንድ ተክፍሎም ኣብ ዝሰራ ዓርጋ ብልሊ 80% ጎዳሉ ከምዘሎ ብምጥቃስ እዚ መክሰባትዚ ኣብ ከሉ ጽሑት ቁጠቦን መክሰብን ዓቢ እውታዊ ለውጢ ኣምጽኡ ምዃን ገለጸ፡፡ ሓዲሓ ሃይሲታዊ ምቁርጽ ብዘይተሰበ ቴክኖሎጂ ፖሊዳት ሰጠኹም ገዝበ ኣቐዳምን ተሰራታ ምዃን ከምዘካፈል ብምልክት ከኣ ገምዑብ ናይ ጸዎ ስራሕ ከፈርሻ እንተክፍሉ ግና ኣቐዳሙ ብምዕከት ዘና ክከር ምዃን ገለጸ፡፡

ኣብዚ ልሊ ማእቲ ሺሕ ሞራይ ዘለዎ ትኣል ንኸሉ ክፍሊት ልሊ ዓቕመይ ኮይኑ ኣሉ ዝመጽእ ሞራይ ምዃን ደገደን ቦል ተቐባልኩ ኮሞ ብሓደሽ ናብ ሰጠሉ ኣርገቡ ኣዋርሕ ምዝርጋኡ ብሓደ ግዜ ክኸውን ይክፍል፡፡ ገዝበል ሕብና ኣቶ ኣንድ- “ቀዳማይ ገዢ እቲ በሒኡ ኣሉ ኣሰራፍላ ክገብረሉ ዝካትት እቲ ክፍሊት ልሊ ሓዲ ሺሕ ናቕፋ ክኸውን ኣለዎ፡፡ ካብኡ ናብኡ እውን ገደሞዘኛን ስራሕተኛታት መክሰንን ቀዳማዊ ክክህብ ኣይ” ድሕሪ ምል፡፡

ዚ ጸዎ ወህሉል ዕዳ ኣብ ሓደር ግዜ ገምድኡ ካብ ዝመጽእ ወርሒ ኣብ ናይ ሓዲ ወርሒ ቦል - ናይ ክልተ ወርሒ ክፍሊት እናተከሰ፡፡ ኣብ ሓደራት ኣዋርሕ ካብ ጸዎዚ ብምውጻዩ በቲ ሓደሽ ማል ገምገማ ክኣሊት ሃይሲታዊ ምክሊል ሰርዓተ-ሓደራትን ክኣሊት እዚ ኮርፖሬሽን ኣብ ጽዑቅ ስራሕ ተጽዕኖም ምዃን ገለጸ፡፡

ምክትታው ናይቲ ሓደሽ ኣገዛዝ ኣተኣኻኸብ ዋጋ ሃልኪ ጸዓት ጸዎ ኣንበብቲ ቀጻርቲ ሃልኪ ምደላው ቦልን ኣብ ርኳሰ ምቅላሎ ሞራይ ክኸፍል ኣብ ዝተጻወሉ ክኸፍልን ዓቕሙ መዘኑ ከዘኣኸን ኮሞ ዝከፍ ዘኸፍሎ ኣቶ ኣንድ እቲ ዝገለጸ ሃይ ናታት ግና ናይ ነርድ ሰሰተም ምክትታው ምዃን ኣረገፈ፡፡ እዚ ብሰርዓት ኣቐዳምን ምክፍል' prepayment system ዝከፍሎ - ኮሞ ናይ ሞራይ ነርድ ዝመሃል ገዢ ኣቐዳምን እንተክፍሉ ማል ኣብ ጸዎ ዝራሕቡ ዘሎ ኣዘዩ ጸፋፍ ማል ምክት ናሉ ስራሕ ኮይኑ ኮርፖሬሽን ኤለክትሪክ ኤርትራ እውን ዚ ገምገሕታው ናይ መጽኢ መደብ ምዃን ኣረገፈ፡፡

ኣብ መወጻታ ኣቶ ኣንድ ህዝቢ ኣብ ምጽዋር ዚ ዚገጠመ እምናዊ ጸዎ ዘርጓዩ ጭውክን ምክትባርን ምህርኡ ብምቕራብ ዝኸን ሞራይ ካብዚ ገላሊ መርሂ ምስ ዝደሊ ወይ እውን ሕብ ምስ ዝዘልዎ በት-ጽሕፈት ኮርፖሬሽን ወትሩ ርኳው ምዃን ኣገዝበ፡፡

ተረፍ ፋርማሊ	ዕለት	ገደና	ቁ.ሰልኪ
ፋርማሊ ሓደሽ ዘመን	11/2/2018	ገደና ናቕፋ-223፡ ጥቅ እንዓ ማርያም ጥቃ ባ ትርጉላ	121480
ፋርማሊ ካይድራል	11/2/2018	ገደና ዶገሊ-171-654፡ ኣልፈርማ ጥቃ እንዓ ኣርሲ ጋራጅ	127188
በት መክሰ መደሃት ዓሰብ	11/2/2018	ገደና ኣፍጻኡ-105፡ ካልኣይ መደብር ፖሊስ (ካርባሊ)	123105
በት መክሰ መደሃት ሰናይ	12/2/2018	ገደና ዓዲ-ኣብይ-ቱ ቁ.89፡ ትኩረት ቤት ማርቲን ሉተር ነበር(ዓዲ ሰሃል)	08370129
ፋርማሊ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ		ቁ.ቴሌፎን 127565	